

**OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA
NLB BANKE A.D. BEOGRAD**

Beograd, maj 2019

SADRŽAJ

1	UVOD	4
2	OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI	4
2.1	<i>Korporativne informacije o Banci</i>	4
2.2	<i>NLB Grupa</i>	4
3	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA STRATEGIJU I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA 5	
3.1	<i>Strategija i politike za upravljanje rizicima</i>	5
3.1.1	<i>Strategija upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Beograd</i>	5
3.1.2	<i>Strategija upravljanja kapitalom</i>	6
3.1.3	<i>Politike za upravljanje rizicima</i>	6
3.2	<i>Organizovanje procesa upravljanja rizicima</i>	7
3.3	<i>Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina merenja rizika</i>	8
3.4	<i>Tehnike ublažavanja rizika i praćenje efikasnosti u ublažavanju rizika</i>	11
3.5	<i>Adekvatnost sistema upravljanja rizicima u odnosu na rizični profil, poslovnu politiku i strategiju</i>	13
3.6	<i>Povezanost Strategije i Rizičnog profila/apetita sa ključnim pokazateljima poslovanja</i>	13
3.7	<i>Način informisanja organa upravljanja o rizicima</i>	15
4	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA KAPITAL	16
4.1	<i>Opis osnovnih karakteristika svih elemenata koji se uključuju u obračun kapitala</i>	16
4.2	<i>Iznos osnovnog akcijskog, dodatnog osnovnog i dopunskog kapitala sa pregledom pojedinačnih elemenata kapitala i odbitnih stavki</i>	16
4.3	<i>Podaci i informacije o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama kapitala Banke iz obrasca PI-KAP</i>	18
4.4	<i>Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala</i>	20
5	INFORMACIJE O KAPITALNOM ZAHTEVU I ADEKVATNOSTI KAPITALA BANKE	21
6	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA	24
7	ZAŠTITNI SLOJEVI KAPITALA	26
8	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA IZLOŽENOST RIZICIMA I PRISTUPI ZA MERENJE, ODNOSNO PROCENU RIZIKA	27
8.1	<i>Kreditni rizik</i>	27
8.1.1	<i>Sistem upravljanja kreditnim rizikom</i>	27

8.1.2	Merenje kreditnog rizika.....	28
8.1.3	Definicije pojmova potraživanja u docnji i obezvređenih potraživanja	28
8.1.4	Opis pristupa i metoda koji se koriste za određivanje opštih i specifičnih prilagođavanja za kreditni rizik	29
8.1.5	Ukupan iznos izloženosti banke nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika kao i prosečne izloženosti tokom perioda.....	30
8.1.6	Geografska raspodela izloženosti prema materijalno značajnim oblastima po klasama izloženosti.....	30
8.1.7	Raspodela izloženosti po sektorima i klasama izloženosti	31
8.1.8	Pregled ukupne bruto klasifikovane aktive, ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama sa posebnim prikazom dospelih nenaplaćenih potraživanja ..	32
8.1.9	Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću	33
8.1.10	Iznos obezvređenih potraživanja i potraživanja u docnji prema geografskim područjima ...	33
8.1.11	Raspodela izloženosti po kategorijama klasifikacije, obračunatoj rezervi za procenjene gubitke i potrebnoj rezervi.....	34
8.1.12	Kretanje na računima ispravke vrednosti	34
8.1.13	Tehnike ublažavanja kreditnog rizika.....	35
8.1.14	Kapitalni zahtev za kreditni rizik	36
8.2	<i>Rizik druge ugovorne strane.....</i>	37
8.3	<i>Rizik zemlje .....</i>	37
8.4	<i>Tržišni rizici.....</i>	38
8.4.1	<i>Devizni rizik.....</i>	38
8.4.2	<i>Ostali tržišni rizici .....</i>	40
8.5	<i>Rizik likvidnosti.....</i>	40
8.6	<i>Kamatni rizik.....</i>	44
8.7	<i>Operativni rizik .....</i>	47
9	POKAZATELJ LEVERIDŽA	49
10	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA.....	50
11	PODACI I INFORMACIJE KOJI SE NE OBJAVLJUJU	50
12	ANEKS – KVALITET AKTIVE I PREGLED IZLOŽENOSTI BANKE KREDITNOM RIZIKU	50

1 UVOD

Na osnovu člana 51a Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS" broj 107/2005, 91/2010 i 14/2015) i Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke ("Sl. glasnik RS" broj 103/2016), NLB Banka a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka), obelodanjuje podatke i informacije navedene u nastavku dokumenta.

Ovim izveštajem su prikazani kvalitativni i kvantitativni podaci Banke i kao takav izveštaj predstavlja celokupan pregled sistema upravljanja rizicima i kapitalom Banke.

Izveštaj se javno objavljuje na internet prezentaciji Banke (www.nlb.rs).

2 OSNOVNE INFORMACIJE O BANCIMA

2.1 **Korporativne informacije o Bancima**

Banka je osnovana kao akcionarsko društvo. Registrovana je za obavljanje kreditnih, depozitnih i garancijskih poslova u zemlji i inostranstvu, kao i poslova platnog prometa u zemlji i inostranstvu, u skladu sa zakonom.

Većinski vlasnik Banke na dan 31.12.2018. godine je NLB d.d. Ljubljana, sa učešćem od 100%.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 148763/2008 od 31.12.2008. godine, nakon statusne promene spajanja uz pripajanje, registrovana je NLB Banka a.d. Beograd, sa sedištem u Beogradu, Bulevar Mihajla Pupina 165v.

Banka posluje u skladu sa Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima i drugim relevantnim zakonima, na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Banka poslovanje obavlja u 31 ekspozituri širom Srbije.

Na dan 31.12.2018. godine Banka je imala 458 zaposlenih (31. decembra 2017. godine 420 zaposlena).

2.2 **NLB Grupa**

NLB Banka a.d. Beograd je deo NLB Grupe. Matična banka u Sloveniji ima tržišno učešće od 22,7%, dok od preostalih 6 strateških banaka grupacije, 4 imaju tržišno učešće preko 10%.

NLB Grupu čine celine koje mogu biti grupisane u sledeće kategorije:

- Matična institucija ili centralno pravno lice Grupe je Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana (u daljem tekstu: NLB d.d.). NLB d.d. ima značajan udeo u najvažnijim finansijskim pokazateljima Grupe.
- Strateške članice su uglavnom članice koje posluju kao banke na različitim tržištima. Postoji 6 značajnih članica Grupe koje posluju kao banke u stranim državama među kojima je i NLB Banka a.d. Beograd.
- Nestrategičke i sporedne članice su uglavnom članice koje su u postupku likvidacije i članice koje imaju manje učešće u ukupnoj aktivni NLB Grupe.

3 PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA STRATEGIJU I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA

3.1 Strategija i politike za upravljanje rizicima

3.1.1 Strategija upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Beograd

Strategija upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Beograd definiše osnovne rizike kojima je Banka izložena ili može biti izložena, kao i osnovne principe identifikacije, praćenja, merenja, kontrole i upravljanja tim rizicima, kao i sklonosti ka preuzimanju rizika. Strategijom je uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, koji je uključen u sve njene aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični apetit i profil banke uvek budu u skladu sa već utvrđenom sklonošću ka rizicima. Sistem upravljanja rizicima srazmeran je prirodi, obimu i složenosti poslovanja banke, odnosno njenom rizičnom profilu.

Strategija se primenjuje kao osnov za upravljanje rizicima u Banci.

Osnovna svrha Strategije je definisanje smernica za preuzimanje i upravljanje rizicima sa istovremenim ostvarivanjem utvrđenih srednjoročnih strateških ciljeva NLB Grupe.

Strategija definiše koje vrste rizika (odnosno vrsta poslova) je Banka spremna da preuzme, a koje vrste poslova nisu prihvatljive za Banku kao članicu NLB Grupe. Ključni principi koji se odnose na preuzimanje rizika, a sastavni su deo donošenja poslovnih odluka, izražavaju se pomoću sledećih kriterijuma:

- utvrđivanje ciljnih poslovnih aktivnosti i aktivnosti koje nisu prihvatljive za Banku u smislu preuzetih rizika
- utvrđivanje maksimalnog obima preuzetog rizika
- praćenja profitabilnosti pojedinih transakcija u vezi sa preuzetim rizicima

Strategija upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Beograd zasnovana je na:

- strateškim ciljevima definisanim u Poslovnoj strategiji NLB Banke a.d. Beograd
- smernicama o spremnosti na preuzimanje rizika definisanim u Rizičnom apetitu i profilu Banke
- redovnom godišnjem pregledu strateških ciljeva, procesom planiranja poslovanja i planiranja kapitala
- procesu interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i interne procene likvidnosti (ILAAP)
- aktivnostima i merama u slučaju aktiviranja Plana oporavka
- ostalim internim stres testovima i analizama rizika
- regulatornim i internim izveštajima
- Rizičnom Apetitu i Strategiji za upravljanje rizicima na nivou NLB Grupe

Detaljna pravila, ograničenja i nadležnosti vezani za upravljanje rizicima definisani su u pojedinačnim internim smernicama, politikama, metodologijama i ostalim internim aktima Sektora za upravljanje rizicima.

Strategija za upravljanje rizicima u NLB Banci a.d. Beograd je dokument koji definiše suštinske principe upravljanja rizicima i smernice u sledećim poslovnim sektorima:

- odobravanje kredita privredi, poljoprivrednim proizvođačima i fizičkim licima (kreditiranje)
- osiguranje adekvatnog obima likvidnosti
- upravljanje valutnim i kamatnim rizicima
- omogućavanje odgovarajuće strukture izvora finansiranja, uključujući orijentaciju za štedne proizvode ka fizičkim licima
- zaključivanje drugih finansijskih poslova u blagajničkom poslovanju
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke
- objavljivanje podataka i informacija banke

Strategijom se obezbeđuje jedinstveno i dosledno upravljanje rizicima Banke na dugoročnoj osnovi čime je određen odnos Banke prema preuzimanju rizika kojima je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena uključujući i rizike iz makroekonomskog okruženja. Upravljanje rizicima Banke integrisano je u sve poslovne aktivnosti koje podrazumevaju donošenje poslovnih odluka.

Strategija upravljanja rizicima zasniva se na konzervativnom pristupu, što podrazumeva oprezno preuzimanje svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Pri tome, afirmacija ovog principa usklađena je sa ključnim strateškim ciljevima poslovanja kao što su postizanje pozitivnog finansijskog rezultata i očuvanje kapitalne baze, kao i unapređenje tržišne pozicije Banke.

3.1.2 Strategija upravljanja kapitalom

Osnovni cilj ove Strategije je da definiše smernice za upravljanje kapitalom i pokazateljem adekvatnosti kapitala u NLB Banci a.d. Beograd kako bi se održalo poverenje investitora, kreditora i tržišta i omogućilo dalje odvijanje poslovanja Banke.

Upravljanje kapitalom je centralni element procesa odlučivanja na svim nivoima. Na strateškom nivou upravljanje kapitalom je jedan od ključnih i neophodnih elemenata koji usmeravaju strateške odluke i poslovanje NLB Banke a.d. Beograd u sastavu NLB Grupe. Osnovna svrha upravljanja kapitalom je uvećanje prinosa na kapital, ostvarivanje strateških ciljeva i zadovoljavanje očekivanja vlasnika i poverilaca.

3.1.3 Politike za upravljanje rizicima

Politike za upravljanje rizicima podrazumevaju set internih dokumenata Banke kojima se uređuje način upravljanja pojedinačnim rizikom. Politikama za upravljanje pojedinačnim rizicima definisan je način organizovanja procesa upravljanja rizicima uz jasno definisane odgovornosti i ovlašćenja u tom procesu, način procene rizičnog profila banke, identifikacija pojedinačnog rizika, mere za ublažavanje identifikovanih rizika, način praćenja i kontrole, uspostavljanje sistema limita, uspostavljanje sistema internih kontrola, okvir stres testova i obračun ICAAP-a. Banka je usvojila sledeće politike:

- Politika upravljanja kreditnim rizikom
- Politika upravljanja rizikom koncentracije
- Politika upravljanja rizicima ulaganja

- Politika upravljanja kamatnim rizikom
- Politika upravljanja deviznim rizikom
- Politika upravljanja nefinansijskim rizicima
- Politika upravljanja operativnim rizicima
- Politika upravljanja rizikom zemlje
- Politika upravljanja rizikom likvidnosti
- Politika upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranje terorizma

Cilj pojedinačnih Politika je postavljanje okvira za upravljanje pojedinačnim rizikom odnosno identifikovanje izvora rizika, uspostavljanje mera za upravljanje tim rizikom kao i limitiranje negativnog uticaja rizika na finansijski rezultat i kapital Banke. Politike su u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije kojom se uređuje oblast upravljanja rizicima u bankama, standardima NLB Grupe i dobrom bankarskom praksom u oblasti upravljanja rizicima.

3.2 Organizovanje procesa upravljanja rizicima

Upravljanje rizicima je funkcionalno i organizaciono nezavisno od poslovne funkcije (preuzimanje rizika). Nezavisnost u radu je postignuta podelom poslova, odgovornosti i dužnosti zaposlenih kojima se sprečava sukob interesa. Organizacioni delovi zaduženi za upravljanje rizicima pod ingerencijom člana Izvršnog odbora za upravljanje rizicima podeljeni su u okviru:

- Sektora za upravljanje rizicima koji se sastoji od Odeljenja za kreditne rizike i ranu naplatu i Odeljenja za nekreditne rizike
- Službe za kreditnu analizu
- Službe za problematične plasmane u okviru koje se vrši naplata potraživanja

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, delokrug rada Sektora za upravljanje rizicima je definisanje strategije upravljanja rizicima.

Kao posebne organizacione jedinice u okviru Sektora za upravljanje rizicima, postoji:

- Odeljenje za kreditne rizike i ranu naplatu i
- Odeljenje za nekreditne rizike

Odeljenje za kreditne rizike i ranu naplatu zaduženo je za koordinaciju primene efikasnog pristupa upravljanja kreditnim rizicima kao i za razvoj metodologija i alata za identifikovanje izloženosti kreditnim rizicima, sa ciljem da obezbedi da menadžment Banke dobije redovne i nezavisne informacije o obimu i razvoju ovih rizika. U okviru ovog Odeljenja je i upravljanje procesom intenzivnog praćenja i koordinacije naplate. Kroz uspostavljeni koncept EWS vrši se kontinuirano praćenje potencijalno problematičnog portfolija.

Odeljenje za nekreditne rizike zaduženo je za koordinaciju primene efikasnog pristupa upravljanja nekreditnim rizicima kao i za razvoj metodologija i alata za identifikovanje izloženosti nekreditnim rizicima, sa ciljem da obezbedi da menadžment Banke dobije redovne i nezavisne informacije o obimu i razvoju ovih rizika.

Služba za kreditnu analizu priprema predlog Politike kreditiranja i obavlja poslove vezane za izradu mišljenja o pojedinačnom plasmanu ka klijentu, mišljenje o bonitetu dužnika kao i mišljenje o kolateralu. Upravljanje kreditnim rizicima vrši kroz adekvatnu procenu finansijskog stanja i kreditne sposobnosti klijenta kao i kroz uspostavljanje standarda prihvatljivosti sredstava obezbeđenja. Služba za kreditnu analizu prati i ocenjuje rad procenitelja u pogledu kvaliteta njihovih nalaza.

3.3 Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina merenja rizika

Sektor za upravljanje rizicima priprema izveštaje o izloženosti Banke pojedinačnim vrstama rizika. Korisnici izveštaja su drugi organizacioni delovi Banke, Upravni odbor Banke, Odbor za reviziju, Izvršni odbor, ALCO, Komisija za praćenje kvaliteta portfolija, Komisija za operativne rizike, Kreditni odbor. Sistem izveštavanja na svim nivoima u Banci obezbeđuje blagovremene, tačne i dovoljno detaljne informacije koje su neophodne za donošenje poslovnih odluka i efikasno upravljanje rizicima, odnosno za sigurno i stabilno poslovanje Banke. U Banci je uspostavljen sistem izveštavanja prema regulatornim telima i prema NLB d.d. Ljubljana, koji je zasnovan na principima blagovremenosti, tačnosti i informativnosti.

Načini merenja pojedinačnih rizika definisani su internim aktima (Politike) za upravljanje pojedinačnim rizicima.

Sveobuhvatnost i pouzdanost sistema upravljanja rizicima zasniva se na:

- a) Aktivnom učešću Izvršnog i Upravnog odbora Banke kao i Odbor za reviziju u procesu upravljanja rizicima

Upravni odbor:

- Usvaja Strategiju upravljanja rizicima i druga interna akta u njihovoj nadležnosti
- Usvaja Izveštaj o obračunu internog procesa adekvatnosti kapitala i Izveštaj o upravljanju rizicima
- Usvaja set mera za vraćanje limita u definisane granice
- Usvaja Izjavu o rizičnom apetitu i rizični profil banke
- Donosi odluke o otpisu potraživanja u nivou svoje nadležnosti
- Daje saglasnost za odobrenje plasmana u skladu sa Zakonom o bankama
- Donosi okvirni plan o kupovini i prodaji osnovnih sredstava i investicionih nekretnina banke u skladu sa Statutom Banke i Odlukom o upravljanju rizicima

Odbor za reviziju:

- Razmatra predloge internih akata i izveštaja koje usvaja Upravni odbor

Izvršni odbor:

- Razmatra predloge internih akata i izveštaja i dostavlja ih Odboru za reviziju na dalje razmatranje i prosleđivanje Upravnom odboru na usvajanje
- Usvaja procedure, pravilnike, metodologije iz oblasti upravljanja rizicima
- Usvaja mesečne obračune
- Donosi odluke o otpisu potraživanja do nivoa svoje nadležnosti
- Usvaja limite otvorenih neto deviznih pozicija i limite kamatno osetljivih pozicija
- Usvaja mere u slučaju prekoračenja limita
- Usvaja limite izloženosti prema bankama
- Realizuje odluku Upravnog odbora o ulaganju u druga pravna lica koja nisu lica u finansijskom sektoru
- Donosi pojedinačne odluke o ulaganjima u osnovna sredstva i investicione nekretnine u skladu sa iznosom i okvirnim planom
- Usvaja predloge limita prema zemljama i njihove promene

b) Formiranju i delovanju Kreditnog odbora Banke

Banaka je formirala Kreditni odbor kao telo koje donosi odluke u vezi sa preuzimanjem i upravljanjem kreditnim rizikom. Predsednik Kreditnog odbora je član Izvršnog odbora Banke zadužen za upravljanje rizicima i praćenje poslovanja, zamenik predsednika Kreditnog odbora je član Izvršnog odbora zadužen za biznis segment, a Izvršni direktor Sektora za upravljanje rizicima i Izvršni direktor Sektor za upravljanje prodajom su članovi Kreditnog odbora.

Kreditni odbor Banke:

- Kreditni odbor i niži nivoi odlučivanja donose odluke o plasmanima ka pojedinačnim klijentima i grupama povezanih lica u skladu sa svojim ovlašćenjima
- Usvaja bonitete klijenata u skladu sa internim aktima banke minimalno na godišnjoj osnovi

c) Formiranju Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke

Banaka je formirala Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke (ALCO) kao savetodavno telo, koje razmatra i daje predloge Izvršnom odboru iz oblasti upravljanja bilansom Banke i preuzimanja rizika. Predsednik Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke je predsednik Izvršnog odbora Banke. Na Odboru za upravljanje aktivom i pasivom redovno se razmatraju izveštaji o izloženosti Banke rizicima i predlažu mere za njihovo ublažavanje.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO):

- Razmatra makroekonomska kretanja i kretanja na finansijskom tržištu
- Razmatra mesečne i kvartalne finansijske izveštaje
- Analizira kvalitet aktive Banke
- Razmatra kvartalni izveštaj o upravljanju rizicima
- Analizira sažete izveštaje o ukupnom kreditnom portfoliju Banke
- Prati i analizira kreditne, tržišne rizike, naročito rizik likvidnosti, devizni i kamatni rizik
- Prati rizični profil banke, predlaže i definiše rizični apetit, prati ICAAP metodologiju i kalkulacije
- Razmatra adekvatnost kapitala Banke
- Razmatra nove razvojne planove Banke i njihov uticaj na bilans, odnosno aktivu i pasivu Banke kao i ostvarivanje godišnjih planova Banke prema usvojenom budžetu i strategiji
- Sprovodi merenje tekućih i očekivanih prihoda od kamata i implementaciju transfernih cena
- Predlaže politiku i smernice kamatnih stopa i drugih elemenata cenovne politike za Odbor za analizu tržišnih performansi, pricing, novih proizvoda i aktivnosti
- Razmatra i prati sprovođenje Politika i metodologija za upravljanje deviznim, kamatnim i rizikom likvidnosti
- Utvrđuje i predloge odluka za preuzimanje određenih mera/akcija iz delokruga svog rada i upućuje ih Izvršnom odboru na razmatranje i usvajanje

d) Formiranje Komisije za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija

Banaka je formirala Komisiju za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija kao savetodavno telo, koje razmatra i daje predloge Izvršnom odboru iz oblasti upravljanja kreditnim rizicima. Predsednik Komisije za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija je član Izvršnog odbora Banke zadužen za

područje rizika. Na Komisiji za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija redovno se prati kretanje kreditnog portfolija po različitim segmentima, struktura i kretanje NPL, kao i vintage analiza. Takođe, delokrug rada Komisije za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija je i donošenje odluke o korektivnim mera u cilju poboljšanja kvaliteta i smanjenja rizičnosti portfolija.

Komisija za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija:

- Vršiti praćenje kvaliteta portfolija radi adekvatnijeg upravljanja kreditnim rizikom na osnovu različitih pregleda
- Prati kašnjenja i default na nivou pojedinih segmenata portfolija, po organizacionim jedinicama i donosiocima odluka
- Prati ponašanje statističkih modela na osnovu kojih se donose odluke
- Vršiti i ostale aktivnosti definisane Poslovnikom o radu Komisije za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija

e) Formiranje Komisije za operativne rizike

Banka je formirala Komisiju za operativne rizike kao savetodavno telo, koje razmatra i daje predloge Izvršnom odboru iz oblasti upravljanja operativnim rizicima. Predsednik Komisije za operativne rizike je član Izvršnog odbora Banke zadužen za područje rizika. Na Komisiji za operativne rizike redovno se razmatraju prijavljeni događaji po osnovu operativnih rizika, identifikovani rizici, kao i mere za njihovo savlađivanje. Takođe, delokrug rada Komisije za operativne rizike je i razmatranje profila operativnih rizika Banke, kao i tolerancije prema operativnim rizicima, praćenje bezbednosnih pretnji i incidenata u oblasti bezbednosti poslovne tajne, ljudi, informacija i imovine Banke, kao i zaštite podataka o ličnosti i predlaže mere za njihovo sprovođenje.

Komisija za operativne rizike:

- Definiše okvir i nadzire upravljanje operativnim rizicima
- Analizira događaje po osnovu operativnih rizika
- U okviru svojih sednica raspravlja o operativnim rizicima
- Razmatra i verifikuje izabranu strategiju za savlađivanje operativnih rizika
- Prati savlađivanje operativnih rizika
- Zahteva ponovni postupak identifikacije i ocene operativnih rizika
- Razmatra kapitalni zahtev za operativne rizike, kao deo izračunavanja ukupnog internog kapitala Banke
- Razmatra Izveštaj o gornjoj granici tolerancije prema operativnom riziku
- Razmatra Izveštaj o profilu operativnih rizika
- Razmatra „Godišnji zbirni izveštaj o stanju rizika za sve poverene aktivnosti trećim licima“
- Pregleda incidente, prevare koji zahtevaju posebnu akciju koja treba da se uradi (uvođenje novih kontrola, procesa, promene sistema)
- Proverava status preporuka interne revizije i NBS iz oblasti operativnih rizika ukoliko postoje
- Prati bezbednosne pretnje i incidente u oblasti bezbednosti poslovne tajne, ljudi, informacija i imovine Banke, kao i zaštite podataka o ličnosti i predlaže mere za njihovo prevazilaženje

f) Formiranje ostalih komisija i timova

Komisija za naplatu problematičnih potraživanja:

- Nadgleda naplatu klijenata sa statusom neizmirenja obaveza
- Predlaže i usvaja mere za poboljšanje efikasnosti naplate
- Vrš i ostale aktivnosti definisane Poslovnikom o radu komisije za naplatu problematičnih potraživanja

Tim za intenzivno praćenje:

- Vrš aktivan monitoring za ranu detekciju problematičnih potraživanja i kretanja migracija pojedinačnih potraživanja kao i ranih migracija portfolija
- Usvaja WL (Watch List) i ICL (Intensive Care List)
- Vrš monitoring dodatnih uslova definisanih prilikom odobravanja plasmana klijentima
- Vrš prebacivanje problematičnih klijenata u Službu za problematične plasmane i donosi odluke o odlaganju blokada
- Vrš monitoring sredstava obezbeđenja
- Vrš i ostale aktivnosti definisane Poslovnikom o radu Tima za intenzivno praćenje

3.4 Tehnike ublažavanja rizika i praćenje efikasnosti u ublažavanju rizika

a) Kreditni rizik

Proces ublažavanja kreditnog rizika obuhvata sledeće mere (tehnike):

- Preuzimanje kreditnog rizika – Banka ima umeren apetit za rizik, pri preuzimanju rizika osnovni izvor otplate je kreditna sposobnost dužnika i raspoloživi gotovinski tok, dok se obezbeđenje plasmana smatra sekundarnim izvorom otplate
- Smanjenja - kroz obezbeđenje kvalitetnih sredstava obezbeđenja u skladu sa internim aktima Banke
- Diversifikacija portfolija po segmentima i delatnostima poslovanja, a posebno vodeći računa o izloženostima prema jednom licu ili grupi povezanih lica
- Prenos potraživanja kroz ustupanje ili prodaju
- Izbegavanje rizika kroz poslovnu politiku banke da se restriktivno odobravaju plasmani klijentima koji su ocenjeni bonitetom C ili lošije

b) Rizik ulaganja

Mere za ublažavanje rizika ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine su:

- Planiranje nabavke i prodaje osnovnih sredstava i investicionih nekretnina koja se sprovodi najmanje jednom godišnje
- Popis osnovnih sredstava i investicionih nekretnina koji se sprovodi najmanje jednom godišnje
- Redovno praćenje i ažuriranje vrednosti

c) Tržišni rizici i rizici likvidnosti

Mere za ublažavanje izloženosti deviznom riziku podrazumevaju smanjenje otvorene devizne pozicije kroz:

- Transakcije kupoprodaje deviza sa klijentima (pravna i fizička lica) i bankama
- Pribavljanje depozita sa valutnom klauzulom/plasiranje kredita sa valutnom klauzulom (zavisno od zauzete pozicije)
- Transakcije kupoprodaje efektivne

Mere za ublažavanje kamatnog rizika mogu biti:

- Promena aktivnih ili pasivnih kamatnih stopa
- Smanjenje cene izvora
- Produženje/smanjenje ročnosti pojedinih proizvoda
- Aktiviranje marketinške kampanje
- Sklapanje ugovora o derivatima
- Uvođenje novih proizvoda hedžinga
- Dokapitalizacija
- Promena strategije finansiranja ili plasiranja

Moguće mere za obezbeđivanje operativne likvidnosti:

- Unovčavanje potraživanja
- Kratkoročno zaduživanje na međubankarskom tržištu
- Upotreba sredstava sekundarne likvidnosti
- Upotreba instrumenata Narodne banke Srbije
- Valutno usklađivanje putem zamene valuta

Moguće mere za obezbeđivanje strukturne likvidnosti su:

- Promena politike kamatnih stopa s ciljem ostvarivanja odgovarajuće strukturne likvidnosti
- Promena poslovnih usmerenja Banke
- Promena u politici plasmana i pribavljanja sredstava
- Upotreba sredstava sekundarne likvidnosti
- Upotreba kreditnih linija
- Pribavljanje sredstava
- Ograničenja odobravanja plasmana

d) Operativni rizici

Praćenje događaja po osnovu operativnih rizika daje istorijski pregled veličine i vrste realizovanih operativnih rizika u Banci i jedna je od osnova za donošenje odluka u vezi poboljšanja kontrolnih aktivnosti kojima bi se smanjile potencijalne štete.

U slučaju prekoračenja gornje granice tolerancije na nivou Banke, potreban je detaljniji pregled štetnih događaja koji su uticali na prekoračenje, praćenje njihovog trenda i efikasnosti preduzetih mera.

U slučaju prekoračenja gornje granice tolerancije kod pojedinačnog štetnog događaja posebnu pažnju treba posvetiti organizacionom delu koji je odgovoran za nastanak štetnog događaja i o tome Sektor za upravljanje rizicima izveštava Komisiju za operativne rizike.

3.5 Adekvatnost sistema upravljanja rizicima u odnosu na rizični profil, poslovnu politiku i strategiju

Upravni odbor Banke je usvojio Godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke 18.04.2019. godine, kojim je potvrđeno da je upravljanje organizacijom, upravljanje ključnim rizicima i unutrašnjoj kontroli tokom 2018. godine adekvatno.

Sveobuhvatni pristup upravljanju rizicima se zasniva na promišljenim i razumno konzervativnim usmerenjima za preuzimanje rizika.

Osnovni cilj sistema za upravljanje rizicima je da obezbedi da rizični profil Banke bude u skladu sa unapred definisanom sklonošću Banke ka rizicima. Sistem za upravljanje rizicima obuhvata sledeće elemente:

- Jasno definisana interna akta za identifikovanje, merenje, procenu, praćenje, kontrolu i ublažavanje rizika i izveštavanje o njima (strategija, politike, procedure)
- Organizacija sistema za upravljanje kreditnim i nekreditnim rizicima - organizacija sistema za upravljanje rizicima zasniva se na organizacionoj strukturi sa jasno definisanim, transparentnim i konzistentnim linijama odgovornosti koje su usklađene sa prirodom i obimom poslovnih aktivnosti Banke
- Kadrovski resursi - kadrovski resursi obuhvataju adekvatan broj zaposlenih uključenih u sistem za upravljanje rizicima koji imaju odgovarajuću stručnost i profesionalno iskustvo
- Proces upravljanja svim rizicima - Proces upravljanja rizicima obuhvata proces identifikacije, merenja, odnosno procene, ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena
- Kvantifikacija sklonosti Banke ka rizicima izvršena je uspostavljanjem sistema limita po pojedinačnim vrstama i izvorima rizika. Limiti su definisani politikama upravljanja pojedinačnim rizicima, odlukama Upravnog, Izvršnog i Kreditnog odbora Banke i u skladu su sa zakonskom regulativom u Republici Srbiji i zahtevima NLB d.d. Ljubljana. Uveden je sistem upravljanja rizicima koji omogućava proaktivan pristup navedenoj problematici uz mogućnost blagovremenog donošenja odluka koje će omogućiti da se postojeći rizični profil Banke približi ciljnom profilu
- IT podrška sistemu za upravljanje rizicima - osnovna strateška odrednica za IT podršku sistema za upravljanje rizicima je da IT sistem Banke bude prilagođen ostvarivanju ciljeva i zadataka sistema za upravljanje rizicima na strateškom i operativnom nivou
- Sistem unutrašnjih kontrola - sistem unutrašnjih kontrola treba da omogući adekvatnu kontrolu i nadzor funkcionisanja sistema za upravljanje rizicima, a naročito njegovu usklađenost sa propisima, unutrašnjim aktima i poslovnim standardima (pravilima struke)
- Sistem interne procene adekvatnosti kapitala – banka je uspostavila sistem interne procene adekvatnosti kapitala koji odgovara njenom obimu poslovanja u skladu sa rizičnim profilom i apetitom
- Sistem interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnošću (ILAAP) – banka je uspostavila sistem interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnošću uzimajući u obzir kvalitativne i kvantitativne elemente sveobuhvatnog procesa upravljanja likvidnošću Banke.

3.6 Povezanost Strategije i Rizičnog profila/apetita sa ključnim pokazateljima poslovanja

Rizični apetit predstavlja ključni okvir za definisanje maksimalno prihvatljivog nivoa preuzimanja rizika od strane Banke. Rizični apetit se definiše preko kvalitativnih i kvantitativnih ciljeva, koji su u skladu sa poslovnom strategijom Banke.

U cilju praćenja i upravljanja rizičnim apetitom Banke, isti je uključen u procese budžetiranja, upravljanja kapitalom, ICAAP i ILAAP. Detaljniji limiti/targeti, koji unapređuju rizični apetit, definisani su kao dodatni indikatori rizika i u skladu su sa postavljenim rizičnim profilom, pojedinačnim politikama za upravljanje rizicima (likvidnost, kamatni rizik, operativni rizik u procesu ICAAP-a i ILAAP-a). Glavna svrha ovih rizičnih

limita/targeta je da ispita i utvrdi da li određene aktivnosti koje Banka preduzima usmeravaju rizični apetit Banke u pravcu zajedničkih strateških ciljeva. Na ovaj način ICAAP proces i Rizični apetit su uključeni u proces upravljanja rizičnim profilom, upravljanje rizikom na operativnom nivou i strateškog procesa donošenja odluka. Dodatni limiti / indikatori su uključeni u Plan oporavka banke i redovno se prate i o njima se izveštavaju odgovarajući odbori.

U nastavku je dat sažet prikaz ključnih pokazatelja poslovanja (Rizični apetit) u vezi sa upravljanjem rizicima i njihove vrednosti na dan 31.12.2018.god.

Segment Risk apetita	Indikator	Limit/target	31.12.2018
Adekvatnost kapitala	Pokazatelj adekvatnosti kapitala (CAR)	limit	16,67%
	Pokazatelj osnovnog akcijskog kapitala (CET1)	limit	16,67%
	Pokazatelj osnovnog kapitala (T1CR)	limit	16,67%
Likvidnost	Koeficijent pokrivenosti likvidnosti (LCR)	limit	183%
	Racio stabilnog neto finansiranja (NSFR)	limit	127%
	Pokazatelj likvidnosti (LIK)	limit	1,7
	Pokazatelj likvidnosti uži (LIK uži)	limit	1,4
Finansiranje	Neto LTD	limit	90%
Kvalitet portfolija	Udeo loših kredita	target	2,4%
	Obim loših kredita (u MEUR)	target	9,9
	Cost of risk (bp)	target	-51
	Racio pokrivenosti loših kredita (CR2)	Srednjoročni target	57,4%
Volatilnost kreditnog rizika	Minimum A portfolio (privredna društva)	limit	27,84%
	Maximum C portfolio (privredna društva)	limit	7,02%

*Vrednosti ključnih pokazatelja poslovanja su na dan 31.12.2018. godine u skladu sa definisanim maksimalno prihvatljivim nivoom rizika za koje se Banka opredelila.

Rizični apetit se posmatra po sledećim grupama rizika:

- *Adekvatnost kapitala* – kroz pokazatelje adekvatnosti regulatornog kapitala. Osnovni cilj Banke je da nivo kapitala bude iznad propisanih pokazatelja i dovoljan za preuzimanje svih vrsta rizika koje banka preuzima i kojima je izložena. Definisano je kao nizak nivo rizika koji je Banka spremna da preuzme.
- *Rizik likvidnosti* – kroz set pokazatelja likvidnosti. Tolerancija prema riziku likvidnosti je niska jer Banka mora da održava odgovarajući nivo likvidnosti u svakom trenutku da bi ispunila svoje kratkoročne obaveze, čak i ako je realizovan određeni stresni scenario.

- *Devizni rizik* – u oblasti deviznog rizika Banka postavlja ciljeve na nivou niske do umerene izloženosti. Redovno se prati otvorena devizna pozicija Banke i izdaju se smernice za njihovo uravnoteživanje u ekonomskom pogledu.
- *Kamatni rizik* – osnovno usmerenje Banke u pogledu upravljanja kamatnim rizikom je sprečavanje negativnih efekata koji bi proizašli iz promene tržišnih kamatnih stopa, pa samim tim navodi se niska tolerancija prema ovom riziku.
- *Kvalitet i struktura portfolija* – kroz set pokazatelja koji se odnose na strukturu NPL portfolija, strukturu koncentracije po bonitetu. Upravljanje kreditnim rizikom, koji je najznačajniji rizik u Banci, usmereno je na preuzimanje umerenih rizika, a takođe i na obezbeđivanje optimalnog povraćaja uzimajući u obzir preuzete rizike. Pokazatelj pokrića NPL kredita ispravkama vrednosti za NPL kredite je postavljen kao nizak nivo rizika i kao srednjoročni target. Banka kao posledicu smanjivanja NPL izloženosti može kratkoročno odstupiti od definisanog minimalno postavljenog targeta, a usmerenje je da se minimalno propisani nivo dostigne u srednjoročnom periodu.

3.7 Način informisanja organa upravljanja o rizicima

Organi upravljanja se obaveštavaju o rizicima kroz redovan set izveštaja koji se pripremaju mesečno, kvartalno i godišnje (Izveštaj o upravljanju rizicima za UO, ALCO odbor, Izveštaj o ICAAP-u, Plan oporavka, ILAAP). Upravni odbor banke usvaja Izveštaj o upravljanju rizicima na kvartalnoj osnovi, Izveštaj o ICAAP-u (kvartalno u okviru Izveštaj o upravljanju rizicima), Informisanje organa upravljanja o rizicima se vrši putem Odbora i/ili Komisija detaljno opisanih u tački 3.3 koja objašnjava obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina merenja rizika.

Izveštavanje o rizicima vrši se u vidu standardizovanih izveštaja, u skladu sa politikama upravljanja rizicima, zasnovanim na metodologijama za merenje, odgovarajućim bazama podataka i automatizaciji pripreme izveštaja, čime se obezbeđuje kvalitet izveštaja i smanjuje mogućnost grešaka.

Osnovni izveštaji o rizicima koje Banka priprema za organe upravljanja su:

1. Izveštaj o rizicima (Risk report) koji se priprema za Upravni odbor Banke kvartalno. Izveštaj obuhvata pregled svih rizika tako da u izradi izveštaja učestvuju svi organizacioni delovi Sektora za upravljanje rizicima a po potrebi i ostali organizacioni delovi u Banci.
2. Izveštaj o rizicima koji se priprema za ALCO odbor na mesečnoj osnovi.
3. Izveštaj o portfoliju (Portfolio report) priprema se na mesečnoj osnovi za potrebe izveštavanja Izvršnog odbora Banke o stanju kreditnog portfolija i portfolija u kašnjenju. U okviru kreditnog portfolija posebno se razmatra portfolio gotovinskih kredita.
4. Izveštaj o operativnim rizicima priprema se na kvartalnoj osnovi za potrebe izveštavanja Izvršnog odbora i Komisije za operativne rizike.

4 PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA KAPITAL

4.1 **Opis osnovnih karakteristika svih elemenata koji se uključuju u obračun kapitala**

Proces upravljanja kapitalom jedan je od najvažnijih procesa u savremenim bankama. U poslednjih deset godina bankarski sektor se suočava sa intenzivnim razvojem regulative u ovoj oblasti što je rezultiralo povećanjem složenosti procesa upravljanja kapitalom. Poslednje izmene u oblasti upravljanja kapitalom desile su se tokom 2017. godine kada je počela sa primenom regulativa kojom se implementiraju Bazel III standardi u bankarski sektor Republike Srbije. Osnovni ciljevi usvajanja novih propisa su povećanje otpornosti bankarskog sektora kroz povećanje kvaliteta kapitala i uvođenje zaštitnih slojeva kapitala.

Upravljanje kapitalom u NLB Banci a.d. Beograd definisano je kroz Strategiju upravljanja kapitalom NLB Banke a.d. Beograd, Politiku upravljanja kapitalom NLB Banke a.d. Beograd i Plan upravljanja kapitalom.

Kapital NLB Banke a.d. Beograd se u celini sastoji od elemenata osnovnog akcijskog kapitala i čine ga uplaćeni akcijski kapital po osnovu izdatih običnih akcija, emisiona premija, neraspoređena dobit iz ranijih godina, revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/gubici. Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze i iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala.

Od 1.januara 2019. godine potrebna rezerva više ne predstavlja odbitnu stavku od kapitala.

Narednim tabelama prikazana je struktura kapitala i kapitalnih zahteva NLB Banke a.d. Beograd na dan 31.12.2018. godine u 000 RSD.

4.2 **Iznos osnovnog akcijskog, dodatnog osnovnog i dopunskog kapitala sa pregledom pojedinačnih elemenata kapitala i odbitnih stavki**

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos
Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	6.237.471
1.1	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8 OAK</i>	6.236.127
1.2	<i>od čega: pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1 tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	1.344
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	923.559
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	251.743
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	7.412.773
Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući goodwill (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	286.994
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	
12	Fer vrednost rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)	
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno učešće (-)	
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1250% a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	
21.1	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	
21.2	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	
21.3	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1 OAK) (-)	
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3 OAK) (-)	
23.1	<i>od čega: direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	
23.2	<i>od čega: odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)	
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	685.295
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	972.289
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	6.440.484
Dodatni osnovni kapital: elementi		
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu **	
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	0
Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke		
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije HOV koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	0
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	0
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	6.440.484
Dopunski kapital: elementi		
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuća emisiona premija uz instrumente	
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	
43	Prilagođavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	0
Dopunski kapital: odbitne stavke		
45	Direktna, inidirektna i sintetička ulaganja u banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije HOV koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	0
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	0
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	6.440.484
52	Ukupna rizična aktiva	38.623.826
Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala		
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	16,67%
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	16,67%
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala (%)	16,67%
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)	4,20%
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)	8,67%

4.3 Podaci i informacije o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama kapitala Banke iz obrasca PI-KAP

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja	Redni broj u obrascu PI-KAP
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.759.532	
A.II	Založena finansijska sredstva	0	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	18	
A.IV	Hartije od vrednosti	6.900.942	
A.V	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4.244.009	
A.VI	Kreditni i potraživanja od komitenata	37.566.090	
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	0	
A.X	Investicije u zavisna društva	0	
A.XI	Nematerijalna imovina	286.994	10

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja	Redni broj u obrascu PI-KAP
A.XII	Nekretnine, postrojenja i oprema	563.011	
A.XIII	Investicione nekretnine	262.988	
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	0	
A.XV	Odložena poreska sredstva	15.262	
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	311.355	
A.XVII	Ostala sredstva	549.394	
A.XVIII	UKUPNO AKTIVA	57.459.595	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	5.049	
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.650.505	
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	40.770.641	
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	0	
PO.VII	Subordinirane obaveze	0	
PO.VIII	Rezervisanja	476.034	
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	177	
PO.XI	Odložene poreske obaveze	0	
PO.XII	Ostale obaveze	475.031	
PO.XIII	UKUPNO OBAVEZE	49.377.437	
	KAPITAL		
PO.XIV	Akcijski kapital	6.237.471	1
	<i>od čega: nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	6.236.127	1.1
	<i>od čega: emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	1.344	1.2
PO.XV	Sopstvene akcije	0	
PO.XVI	Dobitak	1.592.944	
	<i>od čega: neraspoređena dobit ranijih godina koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	923.559	2
	<i>od čega: neraspoređena dobit ranijih godina koja ne ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	48.569	
	<i>od čega: dobit iz tekuće godine koja ne ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	620.816	
PO.XVII	Gubitak	0	
PO.XVIII	Rezerve	251.743	
	<i>od čega: revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici</i>	251.743	4
	<i>od čega: ostale neto negativne revalorizacione rezerve</i>	0	
PO.XIX	Nerealizovani gubici	0	
PO.XX	Učešća bez prava kontrole	0	
PO.XXI	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421)≥0	8.082.158	
PO.XXII	UKUPNO NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421)<0	0	
PO.XXIII	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0414+0422-0423)	57.459.595	

4.4 Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Opis
1.	Emitent	NLB banka ad Beograd
1.1	Jedinstvena oznaka (npr CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane)	ISIN: RSCBNSE87122
	Tretman u skladu s propisima	
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog akcijskog kapitala
3.	Individualni /(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni
4.	Tip instrumenta	Obične akcije
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	6.236.127 hiljada dinara
6.	Nominalna vrednost instrumenta	1.151 RSD
6.1.	Emisiona cena	1.151 RSD
6.2.	Otkupna cena	1.151 RSD
7.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital
8.	Datum izdavanja instrumenta	31.12.2008 (datum statusne promene)
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	bez datuma dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	bez datuma dospeća
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	ne
10.1	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-
10.2	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-
	Kuponi / dividende	
11.	Fiksne ili promenljive dividende / kuponi	promenljivi
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi	
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	
14.1	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividende/kupona	bez diskrecionog prava
14.2	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividende/kupona	bez diskrecionog prava
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	ne
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	nekumulativne
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	nekonvertibilan
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti	
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija	
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje	
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	ne
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti	
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti	
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno	
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja	
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	
31.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristije	

5 INFORMACIJE O KAPITALNOM ZAHTEVU I ADEKVATNOSTI KAPITALA BANKE

Adekvatnost kapitala je jedan od instrumenata nadzora kojima regulator ograničava rizičnost poslovanja banaka i time štiti interese deponenata. Banka uvek mora da raspolaže dovoljnim obimom kapitala imajući u vidu obim i rizičnost svog poslovanja. U tom smislu, ključni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje i održavanje dovoljnog nivoa kapitala (odgovarajućeg kvaliteta):
  - Da pokrije sve regulatorne zahteve
  - Da pokrije sve rizike preuzete u poslovanju banke
  - Da omogući sprovođenje strateških ciljeva banke
- Postizanje optimalne stope prinosa

Banka obračunava sledeće pokazatelje adekvatnosti kapitala:

- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala banke i ukupne rizične aktive banke
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala banke i ukupne rizične aktive banke
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke predstavlja procentualno izražen odnos kapitala banke i ukupne rizične aktive banke

Banka je dužna da obezbedi da visina njenog kapitala nikada ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10 miliona EUR. Pored toga, Banka treba da raspolaže dovoljnim kapitalom da pokrije sledeće elemente adekvatnosti kapitala:

- Zahteve stuba 1 (zahtevi za kapitalom propisani Odlukom o adekvatnosti kapitala):
  - Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala ne niži od 4,5%
  - Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala ne niži od 6%
  - Pokazatelj adekvatnosti kapitala ne niži od 8%
- Zahteve stuba 2, u skladu sa članom 23. Zakona o bankama i tačkom 5. Odluke o adekvatnosti kapitala banke – dodatni regulatorni zahtevi za kapitalom.

Banka mora ispuniti ukupni kapitalni zahtev koji se sastoji od:

- USZK – ukupni supervizorski zahtev za kapitalom koji se sastoji od zahteva iz Stuba 1 (minimum kapitalne adekvatnosti propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka) i od dodatnih zahteva iz Stuba 2 (SREP proces).
- SZK – sveobuhvatni zahtev za kapitalom koji predstavlja ukupni supervizorski zahtev za kapitalom uvećan za kombinovani zaštitni sloj kapitala.

U skladu sa zakonskom regulativom, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/isporuke – primenom standardizovanog pristupa
- Tržišni rizik - primenom standardizovanog pristupa
- Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti
- Rizik prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja

NLB Banka ad Beograd je krajem 2018. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 16,67%. Tokom godine kapitalna adekvatnost je smanjena za 3,46 pp.

Značajna kreditna aktivnost i rast kreditnog portfolija u izveštajnom periodu rezultirala je rastom rizične aktive po osnovu kreditnog rizika od RSD 8.120 miliona. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prošlu godinu za RSD 1.098 miliona. Na kraju 2018. godine, Banka nije iskazala kapitalni zahtev za devizni rizik s obzirom da je otvorena devizna pozicija bila manja od 2% kapitala.

U izveštajnom periodu, regulatorni kapital Banke je povećan za RSD 520 miliona na šta je najveći uticaj imala raspodela dobiti ostvarene u 2017. godini u okviru osnovnog kapitala. Takođe, potrebna rezerva za procenjene gubitke kao odbitna stavka je smanjena za RSD 59 miliona.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala se prati mesečno od strane rukovodstva Banke.

Krajem 2018. godine, kapital Banke se sastojao samo od elemenata osnovnog akcijskog kapitala. U 2019. godini u cilju stvaranja kapitalne osnove za dalji rast poslovanja i optimizacije kapitala planirano je povećanje kapitala kroz povlačenje subordiniranog kredita od NLB d.d. u iznosu od 15 miliona EUR koji bi se u celosti uključio u dopunski kapital Banke.

Izveštaj o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2018. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

Podaci su u 000 RSD

Redni br.	Naziv	Iznos
I	KAPITAL	6.440.484
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	6.440.484
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	0
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	0
II	KAPITALNI ZAHTEVI	3.089.905
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPljenih POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	2.668.981
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	2.668.981
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	6
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	1
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	34.585
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	741.040
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	1.570.400
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	192.664
1.1.10.	Izloženosti koje se nalaze u statusu neizmirenja obaveza	14.528
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	0
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	0
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	0
1.1.17.	Ostale izloženosti	115.757
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	0
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	0
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	0
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	0
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristup	
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	0
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diverzifikovanim portfolijima	
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	

Redni br.	Naziv	Iznos
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	
2.	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	0
3.	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	0
3.1.	Kapitalni zahtev za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	0
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	0
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	
4.	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	420.924
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	420.924
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	16,67%
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	16,67%
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	16,67%

6 PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA

Proces interne procene adekvatnosti kapitala je uključen u sistem upravljanja rizicima i donošenja odluka u Banci i u skladu je sa Strategijom upravljanja rizicima i pojedinačnim Politikama za upravljanje rizicima kao i Strategijom upravljanja kapitalom i Planom upravljanja kapitalom. Ovaj proces je zasnovan na procesu identifikacije i merenja, odnosno procene rizika. On pruža sveobuhvatnu procenu rizika, kao i praćenje svih značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Cilj ovog procesa je da osigura da Banka ima adekvatan nivo internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim profilom. Proces interne procene adekvatnosti kapitala se redovno analizira, prati i proverava, a najmanje jednom godišnje. Proces interne procene adekvatnosti kapitala je uključen u sistem upravljanja i donošenja odluka na nivou Banke kao i u sistem budžetiranja i strateškog planiranja.

Banka je sprovela proces interne procene adekvatnosti kapitala. U proces ICAAP Banka je uključila sve rizike kojima je izložena ili može biti izložena.

Banka je počevši od predstavljenih rezultata za 31.12.2018. godine počela sa primenom unapređene metodologije za obračun ICAAP-a koja podrazumeva:

- Posmatranje adekvatnosti kapitala kroz dve perspektive: ekonomske i normative
- Efikasniju identifikaciju rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju
- Za sve identifikovane materijalno značajne rizika Banke je obračunala interni kapitalni zahtev
- Raspoređivanje raspoloživog kapitala za pokriće obračunatih internih kapitalnih zahteva u ekonomskoj perspektivi
- Utvrđivanje sistema limita i alokacije raspoloživog kapitala na interne kapitalne zahteve
- Sprovođenje stres testova u okviru normative perspektive
- Provera adekvatnosti kapitala u normativnoj perspektivi
- Analiza rezultata i zaključci rukovodstva Banke

Proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke sastoji se iz sledećih faza:

1. Pregled i utvrđivanje materijalno značajnih rizika koji se uključuju u proces interne procene adekvatnosti kapitala

Prvi korak u procesu identifikacije materijalno značajnih rizika je priprema pregleda svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Pregled se priprema na osnovu:

- rizika definisanih Odlukom o upravljanju rizicima
- rizika koji su identifikovani i prepoznati na nivou NLB Grupe i
- rizika koji su prepoznati kao specifični rizici vezani za banku ili poslovnu strategiju

Na osnovu metodologija Banke, utvrđeni su kvantitativni i kvalitativni kriterijumi uz pomoć kojih se utvrđuju materijalno značajni rizici koje će Banka uključiti u proces interne procene adekvatnosti kapitala.

2. Izračunavanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike

Za sve rizike koje je definisala kao materijalno značajne rizike, Banka je obračunala interni kapitalni zahtev. Interni kapitalni zahtevi za pojedinačne rizike obračunati su u skladu sa internim aktom Banke Metodologija za internu procenu adekvatnosti kapitala Banke.

3. Utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva

Banka je usvojila Metodologiju za internu procenu adekvatnosti kapitala kojom je definisala načine izračunavanja internih kapitalnih zahteva za sve rizike kojima je izložena ili može biti izložena.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala se sprovodi godišnje, u svrhu izveštavanja prema Narodnoj banci Srbije i kvartalno u svrhu izveštavanja prema NLB d.d. Ljubljana.

Sa stanjem na dan 31.12.2018 godine, Banka je izračunala ukupne interne kapitalne zahteve u okviru ekonomske perspektive kao zbir pojedinačnih internih kapitalnih zahteva po rizicima..

4. Utvrđivanje raspoloživog internog kapitala - Raspoloživi interni kapital Banke se izračunava kao

regulatorni kapital, osim za potrebe obračuna sa stanjem na dan 31.12.2018. godine kada je regulatorni kapital uvećan za iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke.

5. Poređenje sledećih elemenata:

- Kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i raspoloživog internog kapitala
- Minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i internih kapitalnih zahteva za pojedinačni rizik
- Zbira minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i ukupnih internih kapitalnih zahteva

6. Sprovođenje stres testova materijalno značajnih rizika – Banka kroz proces ICAAP-a sprovodi stres testove u okviru Normativne perspektive. Na dan 31.12.2018. godine sprovedeni su stres testovi primenom sledećih scenarija:

- Adverse scenario
- Makro Adverse scenario i
- Reverse scenario

Rezultati stres testova ogledaju se u promenama na kapitalu.

7. Provera ispunjenosti regulatornih zahteva u stresnim uslovima - U uslovima stresa Banka želi da održava ukupni supervizorski zahtev za kapitalom (TSCR) uvećan za interni bafer u svim periodima uključujući i u periodu produženog stresa (3 godine projekcija).

8. Utvrđivanje limita po pojedinačnim internim kapitalnim zahtevima na osnovu analize osetljivosti koja se sprovodi za svaki pojedinačni rizik i alokacija internog kapitala po pojedinačnim rizicima. Banka utvrđuje limite za svaki obračunati interni kapitalni zahtev i u toku godine prati ispunjenost tako dobijenih limita. Dodatno je uspostavljen i EWS sistem koji prati iskorišćenost pojedinačnih limita.

9. Analiza dobijenih podataka i glavni zaključci rukovodstva Banke. Rukovodstvo Banke se obaveštava o dobijenim rezultatima i dobijene rezultate koriste u sistemu odlučivanja.

7 ZAŠTITNI SLOJEVI KAPITALA

Banka je dužna da održava pokazatelje adekvatnosti kapitala uvećane na način koji joj omogućava pokriće zahteva za zaštitnim slojevima kapitala u skladu sa zakonskom regulativom. NBS je propisala sledeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala u iznosu od 2,5% rizične aktive Banke, u skladu sa tačkom 424. Odluke o adekvatnosti kapitala banke.
- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala koji utvrđuje NBS svakog tromesečja i može da se kreće u rasponu od 0-2,5% rizične aktive u skladu sa tačkom 437. Odluke o adekvatnosti kapitala banke. Svakog kvartala Odlukom o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja NBS propisuje važeći iznos. Vrednost kontracikličnog zaštitnog sloja na dan 31.12.2018. godine iznosi 0%.
- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik predstavlja iznos 3% deviznih i devizno indeksiranih plasmana Banke privredi i stanovništvu u Republici Srbiji. Ne izračunava se u slučaju da ukupni bančini devizni i devizno indeksirani plasmani čine manje od 10% svih plasmana privredi i stanovništvu Banke. Visina zaštitnog sloja kapitala propisana je Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik. Izraženo kroz rizičnu aktivu, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik na dan 31.12.2018. godine iznosi 1,7% rizične aktive.
- Zaštitni sloj za sistemski značajne banke se kreće u rasponu od 0-2% rizične aktive. NBS jednom godišnje putem Odluke o utvrđivanju liste sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji I stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke utvrđuje sistemski značajne banke I stope zaštitnog sloja kapitala koji su u obavezi da održavaju. NLB banka Beograd ne spada u grupu sistemski značajnih banaka i nema obavezu izdvajanja ovog kapitalnog zahteva.

U nastavku dat je pregled izveštaja - Podaci o geografskoj raspodeli izloženosti značajnih za izračunavanje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala (PI-GR i PI-KZS):

Podaci su u 000 RSD

Raščlanjanje po državama	Opšte kreditne izloženosti prema standardizovanim pristupu	Zbir dugih i kratkih pozicija iz knjige trgovanja	Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu po osnovu sekjuritizacije	Kapitalni zahtev opšte kreditne izloženosti	Ukupno	Ponderi kapitalnih zahteva	Stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala
Srbija	43.407.520			2.634.388	2.634.388	1	0%
Ukupno	43.407.520			2.634.388	2.634.388		

Ukupna rizična aktiva	38.623.826
Specifična stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala	0%
Zahtev za kontraciklični zaštitni sloj kapitala banke	0

8 PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA IZLOŽENOST RIZICIMA I PRISTUPI ZA MERENJE, ODNOSNO PROCENU RIZIKA

8.1 Kreditni rizik

8.1.1 Sistem upravljanja kreditnim rizikom

Kreditni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Banka kreditni rizik identifikuje, meri i procenjuje prema kreditnoj sposobnosti dužnika i njegovoj urednosti u izmirenju obaveza prema Banci, kao i prema kvalitetu instrumenata obezbeđenja potraživanja Banke.

Sistem upravljanja kreditnim rizikom kao i rizicima koji su srodni kreditnom riziku obuhvata sve mere i pravila određene važećim zakonskim propisima i internim aktima uz jasno definisan proces odobravanja kreditnih plasmana, ažuriranje ocena postojećih kreditnih plasmana i efikasnu funkciju upravljanja tim rizikom.

Rizici koji su srodni kreditnom riziku su:

- Kreditno-devizni rizik
- Kreditni indukovani kamatnim rizikom
- Rezidualni rizik

Kreditno – devizni rizik je rizik ostvarenja kreditnog gubitka kojem je Banka izložena usled odobravanja plasmana u stranoj valuti ili u dinarima s valutnom klauzulom i koji proizilazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku, jer uticaj promene kursa dinara utiče na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost dužnika (povećanje rata koje proističu iz depresijacije vrednosti lokalne valute).

Kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom je rizik nastanka gubitka usled promene u referentnim kamatnim stopama za koje je vezana otplata kredita što može uticati na mogućnost klijenata da otplaćuju svoje obaveze na vreme.

Rezidualni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Banka izložena.

U sklopu upravljanja kreditnim rizikom Banka upravlja i Rizikom koncentracije.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije se odnosi na:

- Velike izloženosti,
- Grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (privredni sektori, geografska područja, vrsta proizvoda i sl)
- Instrumente kreditne zaštite

Interni akti za upravljanje kreditnim rizikom i rizicima koji su srodni kreditnom riziku obuhvataju:

- Politike
- Pravilnike
- Metodologije i
- Uputstva

Navedenim dokumentima definisani su osnovni principi, tok aktivnosti, kao i ovlašćenja i odgovornosti u procesu identifikovanja i merenja izloženosti Banke kreditnom riziku kao i rizicima srodnim kreditnom riziku.

Sektor za upravljanje rizicima, u skladu sa propisima Narodne banke Srbije kao i zahtevima i standardima NLB Grupe, sveobuhvatno i redovno izveštava o kreditnim rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Korisnici izveštaja su:

- Narodna Banka Srbije (izveštaji se pripremaju i dostavljaju u propisanim rokovima i na propisanim obrascima)
- Upravni odbor (standardizovani izveštaj o upravljanju rizicima za određeni period koji obuhvata analizu kretanja portfolija, analizu sektorske strukture, analizu kredita u kašnjenju odnosno NPL kredita, analizu obračunatih ispravki vrednosti i rezervisanja),
- Odbor za reviziju
- Izvršni odbor banke (Izveštaj o kretanju portfolija, o najvećim promenama u obračunatim iznosima, o izvršenim simulacijama i stres testovima i drugo po potrebi),
- NLB d.d. (u propisanim rokovima i na propisanim obrascima a za potrebe praćenja i upravljanja rizicima centralizovano na nivou NLB Grupe)
- Eksterni korisnici po posebnim zahtevima a uz prethodnu saglasnost Izvršnog odbora Banke

8.1.2 Merenje kreditnog rizika

Banka kontinuirano prati kreditni rizik putem standardizovanih pristupa kao što su: sagledavanje boniteta klijenata, analiza profitabilnosti posla i stope prinosa na plasirana sredstva, diversifikovanje kreditnog portfolija, kao i unapređenje mehanizma odobrenja i naplate potraživanja. Posebna pažnja se usmerava na rane znake pojave kreditnog rizika. Banka je iz tog razloga uspostavila sistem za rano upozorenje (eng. EWS) kako bi se prepoznao povećani kreditni rizik i klijenti sa visokim kreditnim rizikom, koji se radi daljeg delovanja grupišu na: listu opreza (Watch listi – WL), listu za intenzivno praćenje (Intensive care list - ICL) ili na listu za otpočinjanje procesa restrukturiranja. Banka je uspostavila aktivno praćenje kreditnog portfolija kroz set izveštaja i analiza koji su predmet razmatranja Tima za intenzivno praćenje i Komisije za praćenje kvaliteta kreditnog portfolija.

Identifikovanje i merenje izloženosti Banke kreditnom riziku, sprovodi se na dva nivoa – na nivou pojedinačnog potraživanja, odnosno klijenta i na nivou kreditnog portfolija.

Na nivou pojedinačnih klijenata Služba za kreditnu analizu meri kreditni rizik putem procene finansijskog stanja tj. kreditne sposobnosti. Pored kvantitativnih pokazatelja (pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, profitabilnosti, novčani tokovi), za donošenje konačne ocene, Banka koristi i kvalitativne pokazatelje (kreditna istorija, privredna grana, prethodna saradnja sa klijentom, ocena primenjenih računovodstvenih politika).

Na nivou kreditnog portfolija, Sektor za upravljanje rizicima najmanje jednom kvartalno vrši klasifikaciju potraživanja i obračun ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanje za gubitke po vanbilansim stavkama kao i obračun rizikom ponderisane aktive i priprema set izveštavanja o problematičnim i restrukturiranim plasmanima. Na nivou kreditnog portfolija, Banka prati i set limita definisan Rizičnim apetitom i profilom Banke. Struktura portfolija se pregleda jednom mesečno i vrši se kontrola limita definisana internim aktima banke.

8.1.3 Definicije pojmova potraživanja u docnji i obezvređenih potraživanja

Materijalno značajan iznos je iznos veći od 1% pojedinačnog potraživanja banke od dužnika, ali ne manji od 1.000 dinara za dužnika koji je fizičko lice, odnosno od 10.000 dinara za dužnika koji je pravno lice. Ukoliko potraživanje od klijenta po bilo kom osnovu prelazi materijalnu značajnost, smatra se da je potraživanje u docnji.

Potraživanja u docnji su predmet kontinuiranog praćenja od strane poslovnog staratelja tog dužnika.

U skladu sa IFRS 9, obezvređenja se formiraju za sledeće stavke:

- finansijska sredstva priznata po amortizovanom trošku
- finansijska sredstva priznata po fer vrednosti kroz ukupan rezultat (OCI)
- potraživanja od lizinga

- ugovorna sredstva (kao što su potraživanja iz prodaje, itd.)
- krediti
- ugovori o finansijskoj garanciji na koje je primenljiv IFRS 9

Banka u postupku naplate potraživanja, između ostalih instrumenata naplate, koristi preuzimanje nepokretnosti na ime namirenja duga od dužnika. Nepokretnost koja se preuzima može biti u vlasništvu dužnika ili nekog trećeg lica. Preuzimanje nepokretnosti na ime namirenja duga može biti sporazumno ili putem sudskog izvršenja. Takođe, Banka se u stečajnom odnosno sudskom izvršnom postupku može javiti kao kupac nepokretnosti da bi zaštitila svoja potraživanja.

8.1.4 Opis pristupa i metoda koji se koriste za određivanje opštih i specifičnih prilagođavanja za kreditni rizik

Banka je od 01.01.2018. u potpunosti primenila standard IFRS9.

Politika obračuna ispravki vrednosti i rezervisanja u NLB banci a.d. Beograd uređuje područje procene iznosa obezvređenja bilansne aktive i/ili verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, odnosno priznavanje i merenje očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

IFRS 9 standard uvodi model za merenje očekivanih kreditnih gubitaka koji se zasniva na razvrstavanju bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke prema nivoima obezvređenja (3 nivoa), kao i prelazak potraživanja iz jednog nivoa u drugi. Osnov za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi je značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja.

Opis razvrstavanja prema nivoima obezvređenja:

- Nivo 1 – Naplativa potraživanja
- Nivo 2 - Potraživanja koja se teže naplaćuju
- Nivo 3 – Nenaplativa potraživanja

Razvrstavanja bilansne aktive i vanbilansnih stavki prema nivoima obezvređenja zavisi od:

- boniteta na dan početnog priznavanja
- sadašnje ocene boniteta potraživanja/klijenta (na datum izveštavanja)
- da li se klijent nalazi na Listi za praćenje (Watch Lista ili ICL lista a da nije restrukturiran)
- restrukturirano potraživanje
- materijalno značajna docnja > 30 dana

Procena obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama vrši se na dva nivoa:

- Pojedinačnom (individualna procena)
- Grupnom

Kriterijumi za identifikaciju potraživanja koja moraju da se procenjuju na pojedinačnoj odnosno grupnoj osnovi su:

- Bonitet/nivo dužnika,
- Iznos potraživanja po dužniku

Individualne ispravke vrednosti i rezervisanja se obračunavaju za problematične klijente bonitetno razvrstane u D ili E bonitet koji su izloženi iznad definisanog praga za obračun (veće ili jednako od 50.000 EUR-a na nivou grupe povezanih lica ako je klijent član grupe, u protivnom na nivou klijenta). Prema IFRS 9 standardu ovakva finansijska sredstva i potencijalne obaveze razvrstane su u Nivo 3.

Banka može individualno da pregleda i neke klijente sa manjom izloženošću, ukoliko proceni da je to potrebno.

Kod procene naplativosti (procene očekivanih budućih novčanih tokova) svih vrsta potraživanja, banka uzima u obzir i očekivane buduće novčane tokove iz unovčenja sredstava obezbeđenja. Vrednost obezbeđenja se diskontuje na sadašnju vrednost primenom unapred definisanih parametara.

Banka obračunava ispravke vrednosti i rezervisanja na portfolio osnovi (ispravke na grupnoj osnovi) za klijente koji redovno izmiruju obaveze odnosno one koji nisu klasifikovani u D ili E bonitet, kao i za NPE klijente koji ne prelaze definisan prag materijalne značajnosti.

8.1.5 Ukupan iznos izloženosti banke nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika kao i prosečne izloženosti tokom perioda

Banka otpisuje potraživanja kada utvrdi da se ista ne mogu naplatiti, a u skladu sa Odlukom o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke i Internim aktima Banke. Svaki otpis se odobrava od strane relevantnog organa odlučivanja Banke.

U narednoj tabeli dat je prikaz bruto izloženosti po klasama izloženosti po osnovu kojih banka ima izloženost na dan 31.12.2018. i prosek u periodu od 31.12.2017. do 31.12.2018. godine:

Podaci su u 000 RSD

Klase izloženosti	31.12.2017	31.12.2018	Prosek
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	4.032.712	4.682.474	4.357.593
Izloženosti prema bankama	2.378.908	2.748.210	2.563.559
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	11.782.663	14.728.390	13.255.527
Izloženosti prema fizičkim licima	21.605.044	29.608.226	25.606.635
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	13.695	41	6.868
Izloženosti prema privrednim društvima	9.298.862	13.693.900	11.496.381
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	0	345	173
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.882.573	1.071.091	1.476.832
Ostale izloženosti	46.874.322	47.596.980	47.235.651
Ukupno	97.868.778	114.129.657	105.999.217

Napomena: Sve izloženosti koje nisu svrstane u neku od klasa izloženosti su raspoređene u klasi Ostale izloženosti (gotovina i gotovinski ekvivalenti, ostale stavke koje nisu raspoređene u neku od klasa izloženosti).

8.1.6 Geografska raspodela izloženosti prema materijalno značajnim oblastima po klasama izloženosti

U narednoj tabeli prikazana je struktura izloženosti prema geografskim oblastima i klasama izloženosti:

Podaci su u 000 RSD

Klase izloženosti	Srbija	Slovenija	Ostalo
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	4.682.474	0	0
Izloženosti prema bankama	888.166	1.207.322	652.722
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	14.728.390	0	0
Izloženosti prema fizičkim licima	29.607.169	402	655
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	41	0	0
Izloženosti prema privrednim društvima	13.692.070	0	1.830
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	345	0	0
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.071.089	1	1
Ostale izloženosti	47.596.980	0	0
Ukupno	112.266.723	1.207.726	655.208

8.1.7 Raspodela izloženosti po sektorima i klasama izloženosti

U narednoj tabeli prikazana je struktura izloženosti prema sektorima i po klasama izloženosti sa podacima o ispravkama vrednosti i rezervisanjima kao i izloženostima kod kojih je izvršena ispravka vrednosti i rezervisanja kao i obezvređena potraživanja:

Podaci su u 000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost	Ispravke vrednosti i rezervisanja	Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti	Obezvređena potraživanja
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	4.682.474	25.706	3.577.896	3.239
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	651.851	6.554	586.925	3.239
Sektor preduzetnika	44.171	113	33.812	
Sektor privrednih društava	2.084.087	15.351	1.418.764	-
Sektor stanovništva	1.902.366	3.688	1.538.394	-
Izloženosti prema bankama	2.748.210	620	978.415	7
Sektor finansija i osiguranja	888.166	372	91.826	7
Sektor stranih lica	1.860.044	249	886.589	-
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	14.728.390	6	1.082	151.625
Javni sektor	7.053.675	6	1.082	151.625
Sektor finansija i osiguranja	7.674.715	-	-	-
Izloženosti prema fizičkim licima	29.608.226	333.092	29.164.049	7.348
Ostalo	43.771	315	41.019	69
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	7.027.239	65.680	6.948.428	5.314
Sektor finansija i osiguranja	8.962	35	1.957	
Sektor javnih preduzeća	73.324	455	73.324	185
Sektor preduzetnika	786.596	7.740	743.693	164
Sektor privrednih društava	8.473.286	66.245	8.376.861	535
Sektor stanovništva	13.193.984	192.620	12.978.196	1.081
Sektor stranih lica	1.064	2	571	-
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	41	0	40	-
Javni sektor	41	0	40	-
Izloženosti prema privrednim društvima	13.693.900	82.137	13.164.180	577
Ostalo	90.258	926	90.258	-
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	174.393	1.736	174.393	-
Sektor finansija i osiguranja	80.871	412	71.452	-
Sektor javnih preduzeća	168.115	270	167.878	1
Sektor preduzetnika	136.884	594	122.713	
Sektor privrednih društava	13.041.549	78.199	12.537.485	576
Sektor stranih lica	1.830	-	-	-
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	345	-	-	-
Javni sektor	345	-	-	-

Klase izloženosti	Bruto izloženost	Ispravke vrednosti i rezervisanja	Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti	Obezvredena potraživanja
<i>Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza</i>	1.071.091	650.096	954.100	1.051.608
Javni sektor	12.888	10.190	12.888	11.803
Ostalo	65.511	59.311	65.344	65.484
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	31.156	14.862	23.931	31.156
Sektor javnih preduzeća	341	185	341	341
Sektor preduzetnika	10.418	3.018	9.331	6.202
Sektor privrednih društava	235.801	183.866	202.321	225.582
Sektor stanovništva	714.971	378.661	639.940	711.036
Sektor stranih lica	5	3	5	5
<i>Ostale izloženosti</i>	47.596.980	28.566	254.739	3
Ostalo	3	3	3	3
Sektor finansija i osiguranja	47.588.608	28.467	246.367	-
Sektor stanovništva	8.369	96	8.369	-
Sektor stranih lica	0	0	0	-
Ukupno	114.129.657	1.120.224	48.094.501	1.214.407

8.1.8 Pregled ukupne bruto klasifikovane aktive, ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama sa posebnim prikazom dospelih nenaplaćenih potraživanja

U narednoj tabeli dat je prikaz bilansne i vanbilansne izloženosti koja se klasifikuje, ispravku vrednosti i rezervisanja po sektorima. Tabela dodatno prikazuje i dospela nenaplaćena potraživanja po sektorima:

Podaci su u 000 RSD

SEKTOR	Klasifikovana aktiva - bilans	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Klasifikovana aktiva – vanbilansne stavke	Rezervisanja po vanbilansnim stavkama	Dospela nenaplaćena potraživanja	Dospela nenaplaćena potraživanja kod kojih je obračunata ispravka
Javni sektor	14.353	10.196	0	0	0	0
Ostalo	434.923	89.003	11.212	19	64.653	64.653
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	0	0	0	0	0	0
Sektor finansija i osiguranja	419.125	597	73.208	221	0	0
Sektor javnih preduzeća	28.818	443	212.967	467	1	1
Sektor preduzetnika	861.718	10.894	106.845	570	3.792	3.288
Sektor privrednih društava	14.625.104	311.553	9.208.823	32.108	246.885	229.884
Sektor stanovništva	22.928.297	657.841	481.489	6.058	305.330	284.638
Sektor stranih lica	1.634.222	251	2.867	2	21	21
Ukupno	40.946.560	1.080.779	10.097.412	39.445	620.683	582.485

8.1.9 Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću

Naredna tabela prikazuje izloženosti prema ročnoj strukturi i klasama izloženosti:

Podaci su u 000 RSD

Klasa izloženosti	do 1 god	od 1 do 5 god	preko 5 god
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	295.331	2.159.821	2.227.322
Izloženosti prema bankama	2.739.638	8.571	0
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	14.728.390	0	0
Izloženosti prema fizičkim licima	8.567.026	10.781.622	10.259.577
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	41	0	0
Izloženosti prema privrednim društvima	8.246.050	4.644.669	803.181
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	345	0	0
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	340.263	262.861	467.967
Ostale izloženosti	47.589.455	1.002	6.523
Ukupno	82.506.540	17.858.548	13.764.570

8.1.10 Iznos obezvređenih potraživanja i potraživanja u docnji prema geografskim područjima

Naredna tabela prikazuje iznos dospelih nenaplaćenih potraživanja, dospelih nenaplaćenih potraživanja kod kojih je obračunata ispravka vrednosti i rezervisanja i ukupnu ispravku vrednosti i rezervisanja po geografskim oblastima (za dospela i nedospela potraživanja) kao i obezvređena potraživanja:

Podaci su u 000 RSD

Regioni	Dospela nenaplaćena potraživanja	Dospela nenaplaćena potraživanja kod kojih je obračunata ispravka	Ispravka vrednosti i rezervisanja	Obezvređena potraživanja
Beogradski region	328.676	328.147	506.999	660.416
Kosovo i Metohija	100	100	1.369	1.168
Region Južne i Istočne Srbije	22.139	17.303	48.411	40.538
Region Šumadije i Zapadne Srbije	51.843	49.994	159.637	127.466
Region Vojvodine	217.904	186.920	403.557	384.814
Inostranstvo	21	21	251	5
Ukupno	620.683	582.485	1.120.224	1.214.407

8.1.11 Raspodela izloženosti po kategorijama klasifikacije, obračunatoj rezervi za procenjene gubitke i potrebnoj rezervi

U narednoj tabeli je dat prikaz bruto izloženosti, rezerve za procenjene gubitke i obračunate potrebne rezerve za procenjene gubitke po klasifikaciji potraživanja:

Podaci su u 000 RSD

Segment	A	B	V	G	D	Ukupno
1 - Corporate	4.398.993	19.139.855	194.028	133.460	274.251	24.140.587
2 - Preduzetnici	399.156	514.351	46.502	2.555	5.999	968.563
3 - Fizička lica	13.411.239	562.090	766.639	160.705	457.288	15.357.962
4 - Agro	2.882.488	4.994.955	78.448	12.618	83.096	8.051.606
5 - Banke	1.949.987	10	31	6		1.950.034
6 - Ostalo	205.516	107.308	2	13	262.381	575.220
Ukupna bruto klasifikovana aktiva	23.247.379	25.318.571	1.085.650	309.358	1.083.015	51.043.972
NBS rezerva		24.407	154.078	91.726	1.081.214	1.351.424
Ispravka vrednosti i rezervisanja	215.842	208.134	52.112	60.051	584.085	1.120.224
Potrebna rezerva		12.005	123.266	52.755	497.269	685.295

8.1.12 Kretanje na računima ispravke vrednosti

Za godinu koja se završila 31. decembra 2018:

Podaci su u 000 RSD

	Gotovina i sredstva kod Centralne banke	Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	Kredit i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Rezervisanja	Naplaćena otpisana potraživanja	Ukupno
Stanje na početku godine	0	1.539	1.479.256	40.741	4.171		1.525.707
Efekat IFRS 9	2.289	392	-129.097	-3.237	46.944		-82.709
Ispravke u toku godine	5.382	12.978	1.224.389	91.634	101.032		1.435.415
Ukidanje ispravki (prihod)	-5.080	-12.457	-1.187.911	-27.487	-112.682	-251.883	-1.597.500
Kursne razlike	-3	-62	-18.474	550	-20		-18.009
Otpisi	0		-339.351	-27.695	0		-367.046
Stanje na kraju godine	2.588	2.390	1.028.812	74.506	39.445	-251.883	895.858

Za godinu koja se završila 31. decembra 2017:

	Gotovina i sredstva kod Centralne banke	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	Kreditni i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Rezervisanja	Naplaćena otpisana potraživanja	Ukupno
Stanje na početku godine		3.309	2.040.471	106.038	7.988		2.157.806
Ispravke u toku godine		104	1.341.940	30.859	5.708		1.378.611
Ukidanje ispravki (prihod)		-1.829	-1.020.143	-23.320	-9.454	-329.575	-1.384.321
Kursne razlike		-45	-40.591	-2.418	-71		-43.125
Otpisi			-842.421	-70.418			-912.839
Stanje na kraju godine		1.539	1.479.256	40.741	4.171	-329.575	1.196.132

Ispravke vrednosti za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode za godinu koja se završila 31. decembra 2018:

Podaci su u 000 RSD

Stanje na početku godine	-
Efekat IFRS9	32.753
Ispravke hartija od vrednosti u toku godine	8.574
Ukidanje ispravki hartija od vrednosti (prihod)	(7.070)
Kursne razlike	(36)
Otpisi	-
Stanje na kraju godine	34.221

Sva finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode za godinu koja se završila 31. decembra 2018. su sa aspekta nivoa obezvređenja kategorizovana u nivo I.

8.1.13 Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Da bi smanjila kreditni rizik banka vrši prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom za efekte tehnika ublažavanja tog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala. Instrumenti kreditne zaštite koje banka može da koristi kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika – podobni instrumenti kreditne zaštite su:

1. Instrumenti materijalne kreditne zaštite:

- Sredstva obezbeđenja u obliku finansijske imovine,
- Bilansno netiranje,
- Ostali instrumenti materijalne kreditne zaštite

2. Instrumenti nematerijalne kreditne zaštite:

- Garancije, drugi oblici jemstva i kontragarancije (uključujući i druge slične instrumente nematerijalne kreditne zaštite)
- Kreditni derivati

Banka vrši prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom za efekte korišćenja sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine primenom jednostavnog metoda na način da obezbeđenom delu odnosno izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika sredstva obezbeđenja.

Banka je definisala set internih dokumenata kojima reguliše proces upravljanja kolateralima: Pravilnik za obezbeđenja plasmana i Pravilnik za procenu vrednosti pokretne i nepokretne imovine.

U cilju adekvatnog upravljanja kolateralima, procena imovine koja se vrši i koristi kao predmet obezbeđenja za plasmane Banka, po pravilu se pribavlja samostalno ili u saradnji sa klijentom. Procena vrednosti pokretne i nepokretne imovine koja je predmet obezbeđenja se pribavlja za sve izloženosti preko 10.000 EUR po pojedinačnom plasmanu. Banka prihvata procene pokretne i nepokretne imovine koje su urađene od strane Eksternih procenitelja koji se nalaze na Listi ovlašćenih procenitelja Banke, i koje su urađene u skladu sa međunarodnim standardima. Prilikom definisanja odnosa vrednosti obezbeđenja i iznosa plasmana, Banka polazi od sopstvenih, unapred definisanih kriterijuma. Do potrebne vrednosti obezbeđenja se dolazi kada se procenjena tržišna vrednost, dobijena u skladu sa Pravilnikom za procenu pokretne i nepokretne imovine, umanjí za definisani diskontni faktor i iznos prethodno upisanih tereta Hipoteke.

Konačnu odluku da li je neka nekretnina na dobroj ili lošoj lokaciji, kao i odluku o diskontnom faktoru koji će se primeniti, koji objekat ima širu upotrebnu vrednost a koji specifičnu upotrebu donosi Interni procenitelj Banke/ Služba kreditne analize.

Banka od instrumenata materijalne kreditne zaštite primenjuje gotovinske depozite dok instrumente nematerijalne kreditne zaštite ne primenjuje.

Raspored izloženosti po klasama izloženosti pre i nakon primene kreditne zaštite:

Podaci su u 000 RSD

Klase izloženosti	Izloženosti pre primene tehnike zaštite*	Izloženosti nakon primene tehnike zaštite **
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	4.682.474	4.596.416
Izloženosti prema bankama	2.748.210	2.747.073
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	14.728.390	14.638.763
Izloženosti prema fizičkim licima	29.608.226	29.138.549
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	41	40
Izloženosti prema privrednim društvima	13.693.900	13.576.036
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	345	345
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.071.091	186.935
Ostale izloženosti	47.596.980	46.226.136
Ukupno	114.129.657	111.110.294

* Bruto izloženost pre primene tehnike zaštite

** Neto izloženost nakon primene tehnike zaštite

8.1.14 Kapitalni zahtev za kreditni rizik

Banka kapitalni zahtev za kreditni rizik izračunava primenom standardizovanog pristupa definisanog Metodologijom za obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik u NLB Banci a.d. Beograd, a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Narodne banke Srbije.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik izračunava se množenjem ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom stopom adekvatnosti kapitala propisanom od strane Narodne banke Srbije (8%).

Banka ne razvrstava u klase izloženosti one izloženosti koje su u obračun kapitala uključene kao odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala, dodatnog osnovnog ili dopunskog kapitala banke.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik, izračunat primenom standardizovanog pristupa na dan 31.12.2018. godine iznosi RSD 2.668.981 hiljada, dok je iznos kreditnim rizikom ponderisanih izloženosti RSD 33.362.258 hiljada.

U narednoj tabeli dat je pregled kapitalnog zahteva za kreditni rizik po klasama izloženosti:

Podaci su u 000 RSD

Klasa izloženosti	Kapitalni zahtev za kreditni rizik
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	192.664
Izloženosti prema bankama	34.585
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0
Izloženosti prema fizičkim licima	1.570.413
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	1
Izloženosti prema privrednim društvima	741.041
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	6
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	14.529
Ostale izloženosti	115.744
Ukupno	2.668.981

Za određivanje nivoa kreditnog kvaliteta izloženosti prema državama i centralnim bankama, Banka koristi kreditne procene koje su sporazumno odredile agencije za kreditiranje izvoza potpisnice sporazuma (OECD) „Arrangement on Guidelines for Officially Supported Export Credits”.

Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kreditnog rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

8.2 Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane je rizik od neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnania novčanih tokova transakcija odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka iznos izloženosti po osnovu finansijskih derivata računa primenom metode originalne izloženosti.

Na dan 31.12.2018. godine Banka je imala sklopljene valutne svopove u iznosu od RSD 879.052 hiljada koji su uključeni u obračun kapitalnog zahteva za rizik druge ugovorne strane po metodi originalne izloženosti u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

8.3 Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica. na klijente koji žive i posluju na teritoriji Republike Srbije.

Izloženost Banke ovoj vrsti rizika je značajno ograničena usled poslovne orijentacije Banke na klijente koji žive i posluju na teritoriji Republike Srbije.

8.4 Tržišni rizici

Tržišni rizici predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

8.4.1 Devizni rizik

Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

Osnova za utvrđivanje izloženosti deviznom riziku su otvorene devizne pozicije u pojedinačnim valutama.

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima. Devizna pozicija, po neto principu, u pojedinačnim valutama uključuje sledeće stavke (u valuti i valutnoj klauzuli):

- Neto „spot“ poziciju, koja predstavlja razliku između devizne imovine (umanjene za ispravku vrednosti) i deviznih obaveza u toj valuti (uključujući i nedospete kamate), odnosno razliku između imovine i obaveza u zlatu. Iznos rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni, koji se odnosi na vanbilansne stavke iskazane u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, koji ne uključuje rezervisanja za gubitke po osnovu neopozivih garancija, nepokrivenih akreditiva i sličnih vanbilansnih stavki na osnovu kojih će banka morati da izvrši plaćanje, a postoji verovatnoća da ta sredstva neće moći da nadoknadi (po kojima su u skladu sa internom metodologijom formirana rezervisanja po vanbilansnim stavkama veća ili jednaka 50% visine vanbilansnog potraživanja) uključuju se u devizne obaveze
- Neto „forward“ poziciju, koja je jednaka razlici između svih iznosa koji će biti primljeni i svih iznosa koji će biti plaćeni na osnovu valutnih forward ugovora (ili forward ugovora na zlato), uključujući i valutne fjučers ugovore (ili fjučers ugovore na zlato) i glavicu valutnih svopova koja nije uključena u „spot“ poziciju
- Neopozive garancije, nepokrivene akreditive i slične vanbilansne stavke na osnovu kojih će Banka morati da izvrši plaćanja, a postoji verovatnoća da ta sredstva neće moći da nadoknadi (po kojima su u skladu sa internom metodologijom formirana rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veća ili jednaka 50% visine vanbilansnog potraživanja) uključuju se u dugu forward poziciju. Vanbilansne stavke se uključuju u neto iznosu
- Neto delta ekvivalent svih valutnih opcija i opcija na zlato
- Tržišnu vrednost opcija koje nisu ni valutne opcije ni opcije na zlato, čiji je predmet ugovora iskazan u stranoj valuti

Banka je definisala Politiku upravljanja deviznim rizikom u NLB Banci a.d. Beograd. Politikom je definisano:

Utvrđivanje devizne pozicije

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima. Otvorenu deviznu poziciju Banka utvrđuje primenom tzv. neto principa. Na dnevnom nivou se prate pozicije u sledećim valutama: AUD, CAD, CHF, DKK, EUR, GBP, JPY, HUF, NOK, SEK i USD.

Metode merenja rizika i utvrđivanje limita

Izloženost Banke deviznom riziku, dnevno se prati, izračunavanjem pokazatelja deviznog rizika (Obrazac DEV) i izračunavanjem otvorenih pozicija po svim značajnim valutama. Banka je uspostavila 2 sistema

limita otvorenih deviznih pozicija. Prvi nivo limita je zakonski propisan limit pokazatelja deviznog rizika od 20% kapitala Banke (iz obrasca KAP), dok drugi nivo jesu limiti po svim gore navedenim valutama za otvorenu dugu, odnosno kratku poziciju izračunatu primenom tzv. neto principa, kao i zbrini limit po svim valutama.

Kontrolni mehanizmi

- Tačnost i celovitost podataka, koji su osnova za utvrđivanje izloženosti Banke deviznom riziku - organizacioni delovi koji su zaduženi za unos podataka u baze podataka odgovorni su da taj unos bude tačan, blagovremen i potpun kako bi se adekvatno utvrdila izloženost deviznom riziku
- Provera ispunjenosti propisanih limita - svi limiti (interni i regulatorni) koji su postavljeni u procesu upravljanja deviznom rizikom se redovno prate i o njihovim kretanjima se obaveštavaju odgovarajući organizacioni delovi u Banci
- Izveštavanje o izloženosti Banke deviznom riziku - uspostavljen je sistem redovnog izveštavanja rukovodstva Banke o svim identifikovanim događajima vezano za devizni rizik, kao i sistem izveštavanja na nivou NLB Grupe
- Princip „četiri oka“ u svim procesima i jasno definisane odgovornosti – podela nadležnosti i odgovornosti je jasno definisana u celom procesu upravljanja deviznim rizikom
- Usklađenost procesa upravljanja deviznim rizikom sa propisima i internim aktima – provera ispunjenosti procesa iz internih akata se sprovodi kroz preglede interne revizije, dok se provera usklađenosti procesa sa regulativom sprovodi kroz preglede Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja

Utvrđivanje kapitalnog zahteva za devizni rizik

Za izračunavanje kapitalnog zahteva za devizni rizik Banka primenjuje standardizovani pristup, a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke. Banka izračunava kapitalni zahtev za devizni rizik ako je zbir ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu veći od 2% kapitala Banke (obrazac KAP). Kapitalni zahtev za devizni rizik izračunava se množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 8%.

Ovlašćenja i odgovornosti

Definisana su ovlašćenja i odgovornosti svih organa i organizacionih delova Banke koji su uključeni u proces upravljanja deviznim rizikom, na način da se izbegava sukob interesa i poštuju zakonski propisi.

Izveštavanje

Definisano je da je nosilac izveštavanja Sektor za upravljanje rizicima, dok su korisnici izveštaja Narodna banka Srbije, Upravni i Izvršni odbor Banke, ALCO, matična banka i organizacioni delovi u okviru Banke. Izveštaji se sastavljaju na dnevnoj, mesečnoj i kvartalnoj osnovi i obuhvataju stanje otvorenih deviznih pozicija, ispunjenost limita, volatilnost valuta, stres i back testove, kao i visinu kapitalnog zahteva za devizni rizik.

Na dan 31.12.2018. godine Banka ne izdvaja kapitalni zahtev za devizni rizik.

Pokazatelj deviznog rizika na dan 31.12.2018. godine imao je vrednost od 0,67%.

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene deviznih kurseva u zavisnosti od otvorenih devizno osetljivih pozicija je prikazana u sledećoj tabeli u 000 RSD:

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	Scenario 1: +10%	Scenario 1: +20%	Scenario 1: +10%	Scenario 1: +20%
CAD	46	92	14	28
AUD	47	95	164	328
DKK	733	1.466	45	90
JPY	43	85	23	46
USD	(195)	(391)	183	366
GBP	379	758	61	122
NOK	54	109	9	18
CHF	384	767	(87)	(174)
SEK	265	531	130	260
HUF	-	-	6	12
EUR	2.356	4.712	(6.066)	(12.132)
Ukupan efekat	4.112	8.224	(5.518)	(11.036)

8.4.2 Ostali tržišni rizici

Kapitalni zahtev za cenovne rizike Banka nije u obavezi da izračunava u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke u slučaju:

- 1) da vrednost pozicija iz knjige trgovanja ne prelazi 5% vrednosti ukupnih poslova banke niti 1.800.000.000 dinara duže od tri radna dana u kalendarskom mesecu;
- 2) da vrednost pozicija iz knjige trgovanja ni u jednom momentu ne prelazi 6% vrednosti ukupnih poslova banke niti 2.400.000.000 dinara.

Kao stavke knjige trgovanja Banka tretira isključivo finansijske derivate (fx swap i fx forward) koje ugovara sa Narodnom bankom Srbije i NLB d.d. Ljubljana.

Banka je u Minimalnim standardima finansijska tržišta – Strategija poslovanja finansijskim instrumentima u NLB banci a.d. Beograd definisala da u svojoj knjizi trgovanja neće imati takav obim aktivnosti koji će voditi izdvajanju kapitalnih zahteva za cenovne rizike. U toku 2018. godine knjiga trgovanja Banke nije bila u obimu koji bi zahtevao izdvajanje kapitalnog zahteva za cenovne rizike.

Banka nema pozicije zbog kojih bi izdvajala kapitalne zahteve za robni rizik.

8.5 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka je definisala Politiku upravljanja rizikom likvidnosti u NLB Banci a.d. Beograd. Politikom su definisani:

- Način organizovanja procesa upravljanja rizikom likvidnosti

Način organizovanja procesa upravljanja rizikom likvidnosti u Banci i jasne linije odgovornosti za sve faze procesa definisane su u pravilnicima, metodologijama i uputstvima koja se koriste u procesu upravljanja rizikom likvidnosti.

- Ovlašćenja i odgovornosti

Politikom su definisana ovlašćenja i odgovornosti organizacionih jedinica u koje su uključene u proces upravljanja rizikom likvidnosti, na način da se izbegava sukob interesa i poštuju pozitivni zakonski propisi.

- Rizični profil i identifikovanje izloženosti banke riziku likvidnosti

Profil rizika likvidnosti predstavlja izloženost Banke riziku likvidnosti i služi kao osnova za donošenje dopunskih odluka, kojima bi se poboljšao postojeći profil rizika likvidnosti i približio ciljnom profilu. Ciljni profil rizika likvidnosti Banke prilagođen je težnji za smanjivanje izloženosti Banke riziku likvidnosti.

Politikom je definisano praćenje likvidnosti na tri nivoa: operativna likvidnost, strukturna likvidnost i likvidnost u slučaju nepredviđenih događaja.

U pogledu operativne likvidnosti, definisan je limit pokazatelja dnevne likvidnosti, kao:

- Najmanje 1.0 – kada je obračunat kao prosek likvidnosti za sve radne dane u mesecu
- Ne manje od 0.9 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu
- Najmanje 0.8 kada je obračunat za jedan radni dan

Definisan je i limit užeg pokazatelja likvidnosti, kao:

- Najmanje 0.7 – kada je obračunat kao prosek užeg pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu
- Ne manje od 0.6 duže od tri uzastopna radna dana
- Najmanje 0.5 kada je obračunat za jedan radni dan

U skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke, definisan je limit pokazatelja pokrića likvidnom aktivom :

- Iznosi najmanje 80% do 31.12.2017. godine
- Iznosi najmanje 100% od 01.01.2018. godine

Sa aspekta strukturne likvidnosti definisani su limiti najznačajnijih pokazatelja strukturne likvidnosti.

- Merenje rizika likvidnosti i utvrđivanje limita

Merenje izloženosti Banke riziku likvidnosti vrši se izračunavanjem:

1. Regulatornih pokazatelja:
  - Pokazatelja dnevne likvidnosti -LIK
  - Užeg pokazatelja likvidnosti
  - Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom
2. Pokazatelja strukturne likvidnosti
3. Ročne neusklađenosti bilansa stanja Banke
4. Stabilnog dela depozita po viđenju
5. Scoring modela za identifikaciju i praćenje rizika likvidnosti

- Kontrolni mehanizmi i principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola

U Politiku su ugrađeni sledeći kontrolni mehanizmi:

- Tačnost i celovitost podataka, koji su osnova za utvrđivanje izloženosti Banke riziku likvidnosti organizacioni delovi koji su zaduženi za unos podataka u baze podataka odgovorni su da taj unos bude tačan, blagovremen i potpun kako bi se adekvatno utvrdila izloženost riziku likvidnosti

- Provera ispunjenosti propisanih limita: svi limiti (interni i regulatorni) koji su postavljeni u procesu upravljanja rizikom likvidnosti se redovno prate i o njihovim kretanjima se obaveštavaju odgovarajući organizacioni delovi u banci
- Izveštavanje o izloženosti Banke riziku likvidnosti: uspostavljen je sistem redovnog izveštavanja rukovodstva Banke o svim identifikovanim događajima vezano za rizik likvidnosti, kao i sistem izveštavanja na nivou NLB Grupe
- Princip „četiri oka“ u svim procesima i jasno definisane odgovornosti – podela nadležnosti i odgovornosti je jasno definisana u celom procesu upravljanja rizikom likvidnosti
- Usklađenost procesa upravljanja rizikom likvidnosti sa propisima I internim aktima – provera ispunjenosti procesa iz internih akata se sprovodi kroz preglede interne revizije, dok se provera usklađenosti procesa sa regulativom sprovodi kroz preglede Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja.

- Izveštavanje

Definisano je da je nosilac Izveštavanja Sektor za upravljanje rizicima, dok su korisnici izveštaja Narodna banka Srbije, Upravni i Izvršni odbor Banke, ALCO, matična banka i organizacioni delovi u okviru Banke. Izveštaji se sastavljaju na dnevnoj, mesečnoj i kvartalnoj osnovi i obuhvataju praćenje: pokazatelja dnevne likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti, pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, ispunjenosti postavljenih limita, pokazatelja dnevne likvidnosti po značajnim valutama, analizu ročne neusklađenosti, analizu pokazatelja strukturne likvidnosti, stres i back testove.

U dole navedenoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2018. godine po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća. Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorene nediskontovane novčane tokove u 000 RSD:

31.12.2018.	bez dospeća	do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
	1	2	3	4	5	6	7
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	6.759.532	-	-	-	-	6.759.532
Finansijska sredstva namenjena trgovanju		-					-
Finansijska sredstva po fer vrednosti krzo ostali rezultat	-	26	475.023	603.638	5.822.256	-	6.900.942
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	-	4.244.009	-	-	-	-	4.244.009
Kredit i potraživanja od komitenata	-	2.059.434	3.317.767	12.470.810	19.748.497	7.072.552	44.669.060
Ostala sredstva	1.989.022			21.566			1.989.022
UKUPNA AKTIVA	1.989.022	13.063.001	3.792.790	13.074.448	25.570.753	7.072.552	64.562.565
PASIVA							

31.12.2018.	bez dospeća	do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	-	2.396.059	1.956.684	3.332.771	-	-	7.685.514
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	26.734.846	3.263.974	7.466.215	3.560.250	70.711	41.095.996
Rezervisanja	476.034	-	-	-	-	-	476.034
Obaveze za poreze	-	-	-	177	-	-	177
Ostale obaveze	167.201	182.829	240	56.799	73.011	-	480.080
KAPITAL	8.082.158	-	-	-	-	-	8.082.158
UKUPNA BILANSNA PASIVA	8.725.393	29.313.734	5.220.898	10.855.962	3.633.261	70.711	57.819.959
VANBILANS	-	822.502	1.210.592	6.097.937	1.927.254	41.625	10.099.910
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2018.	-6.736.371	-16.250.733	-1.428.108	2.218.486	21.937.492	7.001.841	6.742.606

*uključene buduće kamate

Pokazatelj dnevne likvidnosti, uži pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom u toku 2018. godine kretali su se u okvirima zakonski propisanih limita.

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti je dat u sledećoj tabeli:

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj
Kraj godine	1,74	1,42	1,62	1,4
Maksimalni	1,93	1,66	2,06	1,8
Minimalni	1,35	1,13	1,27	0,97
Prosečni pokazatelj	1,63	1,4	1,58	1,35

Prikaz kretanja pokazatelja pokrića likvidnom aktivom je dat u sledećoj tabeli:

	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Kraj godine	183%	170%
Maksimalni	212%	224%
Minimalni	141%	160%

8.6 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promene kamatnih stopa.

Banka posebno analizira izloženost po osnovu:

- Rizika vremenske neusklađenosti dospeća (za stavke sa nepromenljivom kamatnom stopom) i ponovnog određivanja cene (za stavke sa promenljivom kamatnom stopom) (Repricing risk)
- Baznog rizika (Basis risk), kojem je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena
- Rizika opcija (Optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (kreditni sa mogućnošću prevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja)
- Rizika krive prinosa (Yield Curve risk) kome je izložena usled promene oblika krive prinosa

Banka je definisala Politiku upravljanja kamatnim rizikom.

- Način organizovanja procesa upravljanja kamatnim rizikom

Način organizovanja procesa upravljanja kamatnim rizikom u Banci i jasne linije odgovornosti za sve faze procesa definisane su u pravilnicima, metodologijama i uputstvima koja se koriste u procesu upravljanja kamatnim rizikom.

- Ovlašćenja i odgovornosti

Politikom su definisana ovlašćenja i odgovornosti organizacionih jedinica u koje su uključene u proces upravljanja kamatnim rizikom, na način da se izbegava sukob interesa i poštuju pozitivni zakonski propisi.

- Rizični profil i identifikovanje izloženosti banke kamatnom riziku

Profil kamatnog rizika predstavlja izloženost Banke kamatnom riziku i služi kao osnova za donošenje dopunskih odluka, kojima bi se poboljšao postojeći profil kamatnog rizika i približio ciljnom profilu. Ciljni profil kamatnog rizika Banke prilagođen je težnji za smanjivanje izloženosti Banke kamatnom riziku.

- Merenje kamatnog rizika i utvrđivanje limita

Uspešno merenje i upravljanje kamatnim rizikom podrazumeva identifikaciju i merenje visine kamatno osetljive bilansne aktive i pasive i vanbilansnih stavki. Osim toga potrebno je identifikovati i kamatno neosetljive pozicije u bilansu Banke.

Za merenje izloženosti Banke kamatnom riziku primenjuje se analiza kamatnih razmaka (GAP analysis).

Osnova analize kamatnih razmaka je utvrđivanje razlike između kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive.

Novčani tokovi kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive za potrebe analize kamatnih razmaka moraju biti razvrstani po valutama, vrstama kamatnih stopa, vremenu do dospeća (kod aktive i pasive koje su sa fiksnom kamatnom stopom) ili vremenu do ponovnog utvrđivanja visine kamatne stope („repricing date“ – kod aktive i pasive sa promenjivom kamatnom stopom).

Banka je utvrdila dve osnovne grupe limita. Prvu grupu čini limit mere uticaja osetljivosti promene kamatnih stopa na neto kamatne prihode (Net Interest Income), kao i mere potencijalnog efekta promene ekonomske vrednosti otvorenih kamatno osetljivih pozicija na kapital Banke (Basis Point Value). Druga grupa su limiti definisani otvorenim pozicijama u različitim valutama za različite vremenske intervale.

- Kontrolni mehanizmi i principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola

U Politiku su ugrađeni sledeći kontrolni mehanizmi:

- Tačnost i celovitost podataka, koji su osnova za utvrđivanje izloženosti Banke kamatnom riziku - organizacioni delovi koji su zaduženi za unos podataka u baze podataka odgovorni su da taj unos bude tačan, blagovremen i potpun kako bi se adekvatno utvrdila izloženost kamatnom riziku
  - Provera ispunjenosti propisanih limita - svi limiti (interni i regulatorni) koji su postavljeni u procesu upravljanja kamatnim rizikom se redovno prate i o njihovim kretanjima se obaveštavaju odgovarajući organizacioni delovi u Banci
  - Izveštavanje o izloženosti Banke kamatnom riziku - uspostavljen je sistem redovnog izveštavanja rukovodstva Banke o svim identifikovanim događajima vezano za kamatni rizik, kao i sistem izveštavanja na nivou NLB Grupe
  - Princip „četiri oka“ u svim procesima i jasno definisane odgovornosti – podela nadležnosti i odgovornosti je jasno definisana u celom procesu upravljanja kamatnim rizikom
  - Usklađenost procesa upravljanja kamatnim rizikom sa propisima i internim aktima – provera ispunjenosti procesa iz internih akata se sprovodi kroz preglede interne revizije, dok se provera usklađenosti procesa sa regulativom sprovodi kroz preglede Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja
- Izveštavanje

Definisano je da je nosilac Izveštavanja Sektor za upravljanje rizicima, dok su korisnici izveštaja Narodna banka Srbije, Upravni i Izvršni odbor Banke, ALCO, matična banka i organizacioni delovi u okviru Banke.

Izveštaji se sastavljaju na mesečnoj i kvartalnoj osnovi i obuhvataju praćenje: otvorenih kamatno osetljivih pozicija po značajnim valutama i vremenskim intervalima, ispunjenosti postavljenih limita, BPV (basis point value), NII (Net interest income), stres i back testove.

Sledeće tabele analiziraju izloženost Banke kamatnom riziku na dan 31. decembar 2018:

	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 – 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
AKTIVA	57.459.595	7.341.517	50.118.078	8.527.240	5.411.967	14.712.796	18.071.202	3.394.875
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	6.759.532	4.356.069	2.403.463	2.403.463	-	-	-	-
Finansijska sredstva namenjena trgovanju	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz OCI	6.900.942	26	6.900.916	-	475.023	603.638	5.822.256	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	4.244.009	3.320	4.240.689	4.240.689	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	37.566.090	993.080	36.573.010	1.883.088	4.936.944	14.109.158	12.248.946	3.394.875
Nematerijalna imovina	286.994	286.994	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	563.011	563.011	-	-	-	-	-	-
Investicione nekretnine	262.988	262.988	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	15.262	15.262	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	311.355	311.355	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	549.412	549.412	-	-	-	-	-	-
	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 – 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
PASIVA	57.459.595	9.320.431	48.139.164	28.906.566	5.153.457	10.663.927	3.408.200	7.013
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	7.653.529	1.421	7.652.108	2.394.620	1.946.066	3.311.421	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	40.767.617	280.561	40.487.056	26.511.946	3.207.391	7.352.506	3.408.200	7.013
Rezervisanja	476.034	476.034	-	-	-	-	-	-
Tekuće poreske obaveze	177	177	-	-	-	-	-	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	480.080	480.080	-	-	-	-	-	-
Kapital	8.082.158	8.082.158	-	-	-	-	-	-
				(20.379.327)				
GAP	-	(1.978.914)	1.978.914		258.510	4.048.868	14.663.002	3.387.862

8.7 Operativni rizik

Operativni rizici su rizici od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Osnove upravljanja operativnim rizicima u Banci su:

- Praćenje događaja po osnovu operativnih rizika
- Identifikacija rizika
- Ocena značajnih rizika i
- Savlađivanje značajnih rizika
- Izveštavanje

Banka je definisala Politiku upravljanja operativnim rizikom u NLB Banci a.d. Beograd. Politikom se bliže definišu:

- Sklonost ka operativnim rizicima
- Tolerancija prema operativnim rizicima
- Postojeći i ciljni profil operativnih rizika
- Posebna područja upravljanja operativnim rizicima
  - Upravljanje operativnim rizicima, koji nastaju po osnovu uvođenja novih proizvoda/usluga
  - Upravljanje operativnim rizicima koji nastaju po osnovu aktivnosti koje je banka poverila trećim licima
  - Upravljanje operativnim rizicima na području informacione tehnologije

- Kontrolni mehanizmi

U Politiku su ugrađeni sledeći kontrolni mehanizmi:

- Tačnost i celovitost podataka, koji su osnova za utvrđivanje izloženosti Banke operativnom riziku
- Provera ispunjenosti propisanih limita – svi limiti (interni) koji su postavljeni u procesu upravljanja operativnim rizikom se redovno prate i o njihovim kretanjima se obaveštavaju nadležni organi upravljanja Banke
- Izveštavanje o izloženosti Banke operativnom riziku – uspostavljen je sistem redovnog izveštavanja rukovodstva Banke, kao i sistem izveštavanja na nivou NLB Grupe
- Efikasnost informacionog sistema – za proces upravljanja operativnim rizikom uspostavljena je informaciona podrška (LER aplikacija) koja se stalno nadograđuje i razvija

- Ovlašćenja i odgovornosti

Definisana su ovlašćenja i odgovornosti svih organa i organizacionih delova Banke koji su uključeni u proces upravljanja operativnim rizikom, na način da se izbegava sukob interesa i poštuju pozitivni zakonski propisi.

- Izveštavanje

Definisano je da je nosilac izveštavanja Sektor za upravljanje rizicima, dok su korisnici izveštaja Narodna banka Srbije, Upravni i Izvršni odbor Banke, ALCO, matična banka i Komisija za operativne rizike. Izveštaji se sastavljaju na mesečnoj, kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi, kao i po zahtevu. Izveštaji obuhvataju: analizu nastalih štetnih događaja po osnovu operativnih rizika, rezultate izvršene identifikacije i ocene operativnih rizika po procesima, izveštaj o sprovođenju mera za savlađivanje operativnih rizika, kao i izveštaje o toleranciji i profilu operativnih rizika.

- Kapitalni zahtev za operativne rizike

Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora jednak je iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%. Trogodišnji prosek indikatora izloženosti predstavlja aritmetičku sredinu vrednosti tog indikatora za prethodne 3 godine.

Ako je za bilo koju od prethodne 3 godine indikator izloženosti negativan ili jednak nuli, taj iznos se ne uključuje u izračunavanje trogodišnjeg proseka, već se ovaj prosek izračunava kao odnos zbira pozitivnih vrednosti indikatora izloženosti i broja godina u kojima su ostvarene te vrednosti.

Indikator izloženosti izračunava se kao zbir neto prihoda od kamata i neto nekamatnih prihoda na osnovu sledećih elemenata iz bilansa uspeha:

- Neto dobitak/gubitak po osnovu kamata
- Neto dobitak/gubitak po osnovu naknada i provizija
- Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju
- Neto prihod/rashod od kursnih razlika
- Prihodi od dividendi i učešća
- Ostali prihodi
- Neto prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza

U izračunavanje se ne uključuju:

- Rashodi indirektnih otpisa plasmana po osnovu bilansnih pozicija
- Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije
- Ostali rashodi iz redovnog poslovanja
- Realizovani dobitci/gubici po osnovu finansijske imovine koja nije namenjena trgovanju
- Ostali prihodi koji ne potiču iz redovnog poslovanja banke

Troškovi nastali po osnovu poveravanja poslova trećim licima koja nisu povezana sa Bankom, smatraju se ostalim rashodima iz redovnog poslovanja. Ovi troškovi se ne uključuju u izračunavanje indikatora izloženosti, ukoliko su propisi, kojima se uređuje poslovanje tih lica i nadzor nad tim poslovanjem, usklađeni s propisima Evropske unije.

Indikator izloženosti Banka izračunava na osnovu podatka iz revidiranih godišnjih finansijskih izveštaja. Kapitalni zahtev za operativni rizik na dan 31.12.2018. godine, ilustruje sledeća tabela:

Podaci su u 000 RSD

	2016	2017	2018	Trogodišnji prosek	Kapitalni zahtev
Indikator izloženosti	2.468.978	2.697.510	3.251.990	2.806.159	420.924

Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom osnovnog indikatora na dan 31.12.2018. godine iznosi je RSD 420.924 hiljada, dok je operativnim rizikom ponderisana aktiva iznosi RSD 5.261.550 hiljada.

9 POKAZATELJ LEVERIDŽA

Leveridž ratio je pokazatelj uveden Bazel III standardima. Cilj uvođenja ovog pokazatelja je sprečavanje prekomerne zaduženosti banaka i kao dodatna zaštita od rizika koji može nastati usled primene internih modela za izračunavanje izloženosti rizicima.

Pokazatelj leveridža se obračunava kao količnik osnovnog kapitala (zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala) i iznosa izloženosti banke u skladu sa Metodologijom za izradu izveštaja o pokazatelju leveridža.

Na dan 31.12.2018.god. leveridž ratio iznosi 9,99%.

Podaci su u 000 RSD

Vrste izloženosti	Iznos izloženosti
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju niskog rizika (sa faktorom konverzije od 10%)	4.532.909
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju umerenog rizika (sa faktorom konverzije od 20%)	1.371.364
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju srednjeg rizika (sa faktorom konverzije od 50%)	413.696
Vanbilansne izloženosti raspoređene u kategoriju visokog rizika (sa faktorom konverzije od 100%)	1.654.226
Ostale izloženosti	57.451.781
(-) Izloženosti koje predstavljaju odbitnu stavku od osnovnog akcijskog kapitala ili dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	-972.289
Ukupan iznos izloženosti za potrebe obračuna pokazatelja leveridža	64.469.062
Osnovni kapital u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	6.440.484
POKAZATELJ LEVERIDŽA	9,99

10 PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA

Banka je podređeno društvo u potpunom vlasništvu NLB d.d. sa sedištem u Ljubljani koja sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standarima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). NLB banka a.d. Beograd ne sačinjava izveštaje na konsolidovanoj osnovi.

11 PODACI I INFORMACIJE KOJI SE NE OBJAVLJUJU

Banka nije objavila sledeće podatke:

Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi na dan 31.12.2018. godine nije materijalno značajna.

12 ANEKS – KVALITET AKTIVE I PREGLED IZLOŽENOSTI BANKE KREDITNOM RIZIKU

U cilju povećanja transparentnosti poslovanja koji se odnosi na kvalitet aktive, kao i unapređenje prakse objavljivanja podataka i informacija banke o kreditnom riziku i upravljanju tim rizikom, Banka prilaže i pregled strukture portfolija koji se odnose na izloženost kreditnom riziku. Sve tabele su u hiljadama dinara.

1. Podaci o ukupnoj izloženosti kreditnom riziku

31.12.2018.

Pozicije bilansa stanja	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)		
	4			5 (3+4)	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.762.120	2.588	6.759.532	0	6.759.532
Potraživanja po osnovu derivata	18	0	18	0	18
Hartije od vrednosti	6.900.942	0	6.900.942	0	6.900.942
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4.244.812	803	4.244.009	0	4.244.009
Kredit i potraživanja od komitenata	38.596.489	1.030.399	37.566.090	0	37.566.090
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	0	0	0	0
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	0	0	0	0
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	0	0	0	0	0
Investicije u zavisna društva	0	0	0	0	0
Nematerijalna ulaganja	0	0	0	286.994	286.994
Nekretnine, postrojenja i oprema	0	0	0	563.011	563.011
Investicione nekretnine	0	0	0	262.988	262.988
Tekuća poreska sredstva	0	0	0	0	0
Odložena poreska sredstva	0	0	0	15.262	15.262
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	0	0	311.355	311.355
Ostala sredstva	222.881	74.445	148.436	400.958	549.394
Bilansna izloženost	56.727.262	1.108.235	55.619.027	1.840.568	57.459.595
Date garancije i jemstva	5.132.306	21.695	5.110.611	0	5.110.611
Preuzete buduće obaveze	4.756.343	17.522	4.738.821	0	4.738.821
Ostale vanbilansne izloženosti	208.762	228	208.534	46.040.587	46.249.121
Vanbilansna izloženost	10.097.411	39.445	10.057.966	46.040.587	56.098.553

31.12.2017.

Pozicije bilansa stanja	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)		
	4	5 (3+4)			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	5.854.416	0	5.854.416	0	5.854.416
Potraživanja po osnovu derivata	553	0	553	0	553
Hartije od vrednosti	6.718.238	0	6.718.238	0	6.718.238
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.305.293	1.539	1.303.754	0	1.303.754
Kredit i potraživanja od komitenata	29.710.554	1.479.259	28.231.295	0	28.231.295
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	0	0	0	0
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	0	0	0	0
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	0	0	0	0	0
Investicije u zavisna društva	0	0	0	0	0
Nematerijalna ulaganja	0	0	0	252.845	252.845
Nekretnine, postrojenja i oprema	0	0	0	611.775	611.775
Investicione nekretnine	0	0	0	273.444	273.444
Tekuća poreska sredstva	0	0	0	0	0
Odložena poreska sredstva	0	0	0	44.231	44.231
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	0	0	311.170	311.170
Ostala sredstva	79.402	40.741	38.661	480.934	519.595
Bilansna izloženost	43.668.456	1.521.539	42.146.917	1.974.399	44.121.316
Date garancije i jemstva	2.522.836	4.171	2.518.665	0	2.518.665
Preuzete buduće obaveze	4.204.710	0	4.204.710	0	4.204.710
Ostale vanbilansne izloženosti	0	0	0	47.884.250	47.884.250
Vanbilansna izloženost	6.727.546	4.171	6.723.375	47.884.250	54.607.625
Ukupna izloženost	50.396.002	1.525.710	48.870.292	49.858.649	98.728.941

2. Podaci o bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja

31.12.2018.

	Neobezvređena potraživanja		Obezvređena potraživanja		Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	nije dospelo	dospelo	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	14.850.797	40.109	137.505	574.657	15.603.068	62.594	512.475	15.027.999	1.588.356	103.834
Stambeni krediti	2.173.039	955	136.874	127.392	2.438.260	61.963	47.596	2.328.701	1.518.237	102.581
Potrošački i gotovinski krediti	11.799.840	25.632	631	418.776	12.244.879	631	437.043	11.807.205	64.232	688
Transakcioni i kreditne kartice	876.722	13.157	0	22.925	912.804	0	22.741	890.063	5.887	512
Ostala potraživanja	1.196	365	0	5.564	7.125	0	5.095	2.030	0	53
Potraživanja od privrede	32.615.294	95.113	286.377	52.407	33.049.191	243.488	261.912	32.543.791	2.844.594	242.871
Velika preduzeća	1.993.558	6.723	2.123	2.595	2.004.999	2.123	7.942	1.994.934	146.979	0
Mala i srednja preduzeća	21.697.102	42.561	274.505	13.054	22.027.222	232.954	161.175	21.633.093	2.096.196	233.932
Mikro preduzeća i preduzetnici	957.566	4.634	0	6.364	968.564	0	11.464	957.100	89.051	808
Poljoprivrednici	7.725.875	41.130	9.749	29.866	7.806.620	8.411	80.421	7.717.788	512.368	8.131
Javna preduzeća	241.193	65	0	528	241.786	0	910	240.876	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	17.991.452	17.501	163.428	33	18.172.414	63.037	4.174	18.105.203	46.258	0
Ukupna izloženost	65.457.543	152.723	587.310	627.097	66.824.673	369.119	778.561	65.676.993	4.479.208	346.705
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	65.435.119	152.348	0	0	65.587.467	1.590	435.405	65.150.472	4.479.208	0
od čega: restrukturirana	58.211	1.172	0	0	59.383	0	1.862	57.521	8.505	0
Problematična potraživanja	22.424	375	587.310	627.097	1.237.206	367.529	343.156	526.521	0	346.705
od čega: restrukturirana	0	0	262.618	35.107	297.725	219.366	13.128	65.231	0	234.813
Ukupna izloženost	65.457.543	152.723	587.310	627.097	66.824.673	369.119	778.561	65.676.993	4.479.208	346.705

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

	Neobezvređena potraživanja		Obezvređena potraživanja		Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	nije dospelo	dospelo	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređeni h potraživanja	Obezvređen ih potraživanja
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	11.469.695	45.171	156.698	559.542	12.231.106	63.450	599.638	11.568.018	1.054.294	99.546
Stambeni krediti	1.546.388	2.473	156.641	148.792	1.854.294	63.393	98.541	1.692.360	997.756	98.637
Potrošački i gotovinski krediti	9.051.799	30.674	0	371.373	9.453.846	0	468.802	8.985.044	47.415	170
Transakcioni i kreditne kartice	871.457	11.844	0	35.427	918.728	0	28.560	890.168	9.123	739
Ostala potraživanja	51	180	57	3.950	4.238	57	3.735	446	0	0
Potraživanja od privrede	22.931.236	112.240	1.063.943	47.877	24.155.296	526.816	304.897	23.323.583	2.865.706	327.044
Velika preduzeća	2.179.758	5.278	85.523	2.706	2.273.265	61.542	18.047	2.193.676	360.219	85.523
Mala i srednja preduzeća	14.099.384	55.297	335.208	21.480	14.511.369	262.064	179.000	14.070.305	2.020.532	235.350
Mikro preduzeća i preduzetnici	643.167	7.273	0	3.196	653.636	0	12.250	641.386	37.540	0
Poljoprivrednici	5.562.137	44.303	0	20.159	5.626.599	0	94.975	5.531.624	446.815	6.171
Javna preduzeća	446.790	89	643.212	336	1.090.427	203.210	625	886.592	600	0
Potraživanja od ostalih klijenata	13.952.998	1.434	53.847	1.321	14.009.600	28.857	2.052	13.978.691	762	19.057
Ukupna izloženost	48.353.929	158.845	1.274.488	608.740	50.396.002	619.123	906.587	48.870.292	3.920.762	445.647
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	48.353.135	158.747	0	1.042	48.512.924	0	449.945	48.062.979	3.920.248	0
od čega: restrukturirana	42.504	553	0	0	43.057	0	2.459	40.598	5.052	0
Problematična potraživanja	794	98	1.274.488	607.698	1.883.078	619.123	456.642	807.313	514	445.647
od čega: restrukturirana	0	0		382.597	382.597	273.698	11.845	97.054	0	299.276
Ukupna izloženost	48.353.929	158.845	1.274.488	608.740	50.396.002	619.123	906.587	48.870.292	3.920.762	445.647

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

3. Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti

31.12.2018.

	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja
Potraživanja od stanovništva	3.697.772	235.898	7.054.864	348.758	3.138.985	99.850	986.096	31.427	8.233	1.164	16	5
Stambeni krediti	1.100.372	82.424	731.035	179.947	267.717	438	74.870	1.457	0	0	0	0
Potrošački i gotovinski krediti	2.479.212	147.368	5.711.462	152.727	2.744.224	94.583	878.033	28.477	7.661	1.132	0	0
Transakcioni i kreditne kartice	117.097	4.803	612.019	13.371	126.922	3.688	33.193	1.086	572	32	16	5
Ostala potraživanja	1.091	1.303	348	2.713	122	1.141	0	407	0	0	0	0
Potraživanja od privrede *	11.065.952	267.662	14.105.981	49.131	5.662.543	28.541	1.860.261	9.112	3	5	0	0
Sektor A	0	2	69.295	309	59.080	0	0	0	0	0	0	0
Sektor B, C i E	1.064.177	45	1.100.261	4.190	577.987	199	596.472	2	2	0	0	0
Sektor D	500.564	6.383	6.883.158	17.417	1.583.546	16.566	442.556	4.040	1	0	0	0
Sektor F	2.747.439	87.999	2.698.297	7.201	1.457.979	824	201.685	206	0	0	0	0
Sektor G	4.262.418	13.017	2.364.664	17.757	1.303.122	82	523.984	4.845	0	0	0	0
Sektor H, I i J	1.235.060	877	600.093	1.219	516.000	10.843	82.989	10	0	0	0	0
Sektor L, M i N	1.256.294	159.339	390.213	1.038	164.829	27	12.575	9	0	5	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	16.057.826	165.594	311.824	21	46	37	14	1	0	0	1.637.051	0
Ukupna izloženost	30.821.550	669.154	21.472.669	397.910	8.801.574	128.428	2.846.371	40.540	8.236	1.169	1.637.067	5

	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja
Potraživanja od stanovništva	2.894.982	241.552	5.566.701	366.327	2.382.626	74.915	663.700	32.290	5.953	2.047	12	1
Stambeni krediti	669.321	100.278	692.526	204.014	161.567	603	24.933	1.052	0	0	0	0
Potrošački i gotovinski krediti	2.103.477	133.632	4.239.238	137.410	2.120.962	69.296	612.712	29.399	5.762	1.958	0	0
Transakcioni i kreditne kartice	122.048	6.386	634.895	22.880	100.095	4.444	26.004	1.683	191	89	12	1
Ostala potraživanja	136	1.256	42	2.023	2	572	51	156	0	0	0	0
Potraživanja od privrede *	7.619.461	370.455	9.411.621	697.697	4.902.945	37.083	1.109.447	6.586	1	0	0	0
Sektor A	2.003	0	7	643.212	0	0	0	0	0	0	0	0
Sektor B, C i E	759.493	88.081	542.315	7	382.135	7	34.875	6	0	0	0	0
Sektor D	518.074	82.686	5.328.703	15.115	1.062.323	7.331	384.067	1.701	1	0	0	0
Sektor F	1.489.013	29.380	1.548.587	18.812	1.653.109	13.864	138.251	97	0	0	0	0
Sektor G	3.345.826	14.068	1.312.827	18.074	1.310.741	100	462.569	4.764	0	0	0	0
Sektor H, I i J	998.739	855	439.130	1.557	412.872	15.764	42.492	13	0	0	0	0
Sektor L, M i N	506.313	155.385	240.052	920	81.765	17	47.193	5	0	0	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	12.987.776	54.087	135.150	30	10.707	7	8	1	0	0	821.834	0
Ukupna izloženost	23.502.219	666.094	15.113.472	1.064.054	7.296.278	112.005	1.773.155	38.877	5.954	2.047	821.846	1

4. Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana dcnje

31.12.2018.

	Neobezvređena potraživanja					Obezvređena potraživanja				
	Nije u dcnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	Nije u dcnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	13.565.459	1.106.192	148.799	70.456	0	123.647	118.684	125.116	117.538	227.177
Stambeni krediti	2.144.988	23.365	2.582	3.059	0	52.191	30.600	26.839	6.993	147.643
Potrošački i gotovinski krediti	10.555.587	1.060.796	143.666	65.423	0	60.570	86.775	94.876	106.019	71.167
Transakcioni i kreditne kartice	863.411	21.943	2.551	1.974	0	5.322	1.309	3.401	4.526	8.367
Ostala potraživanja	1.473	88		0	0	5.564	0	0	0	
Potraživanja od privrede	31.713.947	974.546	20.394	1.520	0	31.696	2.711	8.463	26.028	269.886
Velika preduzeća	1.958.449	41.832	0	0	0	4.718	0	0	0	0
Mala i srednja preduzeća	20.998.799	740.839	0	25	0	15.532	25	0	12.335	259.667
Mikro preduzeća i preduzetnici	925.843	35.714	234	409	0	2.564	2.678	824	250	48
Poljoprivrednici	7.589.598	156.161	20.160	1.086	0	8.366	8	7.627	13.443	10.171
Javna preduzeća	241.258	0	0	0	0	516	0	12	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	16.894.597	1.114.356	0	0	0	163.458	0	0	3	0
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	62.156.103	3.195.094	168.258	68.012	0	0	0	0	0	0
od čega: restrukturirana	53.252	2.177	3.886	68	0	0	0	0	0	0
Problematična potraživanja	17.900	0	935	3.964	0	318.801	121.395	133.579	143.569	497.063
od čega: restrukturirana	0	0	0	0	0	50.948	3.530	6.619	12.325	224.303
Ukupna izloženost	62.174.003	3.195.094	169.193	71.976	0	318.801	121.395	133.579	143.569	497.063

* Dani dcnje se računaju prema metodologiji banke

31.12.2017.

	Neobezvređena potraživanja					Obezvređena potraživanja				
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	10.167.862	1.177.449	132.563	36.992	0	63.794	99.188	86.165	122.517	344.576
Stambeni krediti	1.490.568	49.657	7.405	1.231	0	19.137	37.531	18.968	36.935	192.862
Potrošački i gotovinski krediti	7.820.009	1.105.606	122.309	34.549	0	37.513	58.666	62.598	78.503	134.093
Transakcioni i kreditne kartice	857.276	22.146	2.729	1.150	0	7.139	2.015	4.172	6.366	15.735
Ostala potraživanja	9	40	120	62	0	5	976	427	713	1.886
Potraživanja od privrede	21.866.802	1.153.803	15.324	7.547	0	652.560	10.205	236	93.438	355.381
Velika preduzeća	2.127.211	57.825	0	0	0	2.128	578	0	85.523	0
Mala i srednja preduzeća	13.337.887	816.770	24	0	0	5.640	9.159	86	3.884	337.919
Mikro preduzeća i preduzetnici	599.255	48.916	2.263	6	0	938	117	107	264	1.770
Poljoprivrednici	5.355.614	230.248	13.037	7.541	0	640	36	43	3.748	15.692
Javna preduzeća	446.835	44	0		0	643.214	315	0	19	0
Potraživanja od ostalih klijenata	13.478.881	475.369	182	0	0	19.741	623	0	14	34.790
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	45.513.545	2.806.621	148.069	43.647	0	662	380	0	0	0
od čega: restrukturirana	36.543	4.332	2.182	0	0	0	0	0	0	0
Problematična potraživanja	0	0	0	892	0	735.433	109.636	86.401	215.969	734.747
od čega: restrukturirana	0	0	0	0	0	30.277	11.347	2.356	88.475	250.142
Ukupna izloženost	45.513.545	2.806.621	148.069	44.539	0	736.095	110.016	86.401	215.969	734.747

* Dani docnije se računaju prema metodologiji banke

5. Podaci o problematičnim potraživanjima

31.12.2018.

Sektori kreditiranja	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	6 (3/1)	7
Potraživanja od stanovništva	15.603.068	575.069	717.102	57.666	379.759	4,6%	103.833
Stambeni krediti	2.438.260	109.559	264.266	42.451	104.562	10,8%	102.580
Potrošački i gotovinski krediti	12.244.879	437.674	424.287	15.215	254.310	3,5%	688
Transakcioni i kreditne kartice	912.804	22.741	22.985	0	15.793	2,5%	512
Ostala potraživanja	7.125	5.095	5.564	0	5.094	78,1%	53
Potraživanja od privrede **	33.049.191	505.400	354.451	240.059	269.461	1,1%	242.872
Sektor A	128.686	763	311	0	169	0,2%	0
Sektori B, C i E	3.343.335	15.423	4.436	0	157	0,1%	168
Sektor D	9.454.231	109.708	44.406	9.098	24.730	0,5%	9.520
Sektor F	7.201.630	139.592	96.230	64.796	80.084	1,3%	64.701
Sektor G	8.489.889	59.179	35.701	10.772	12.272	0,4%	24.606
Sektori H, I i J	2.447.091	19.491	12.949	0	987	0,5%	808
Sektori L, M i N	1.984.329	161.244	160.418	155.393	151.062	8,1%	143.069
Potraživanja od ostalih klijenata	18.172.414	67.211	165.653	0	61.465	0,9%	0
Ukupna potraživanja	66.824.673	1.147.680	1.237.206	297.725	710.685	1,9%	346.705

31.12.2017.

Sektori kreditiranja	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	6 (3/1)	7
Potraživanja od stanovništva	12.231.106	663.088	717.132	28.866	488.572	5,9%	100.060
Stambeni krediti	1.854.294	161.934	305.947	21.624	147.865	16,5%	99.151
Potrošački i gotovinski krediti	9.453.846	468.802	371.695	7.242	314.195	3,9%	170
Transakcioni i kreditne kartice	918.728	28.560	35.483	0	22.744	3,9%	739
Ostala potraživanja	4.238	3.792	4.007	0	3.768	94,5%	0
Potraživanja od privrede **	24.155.296	831.713	1.111.821	334.674	558.080	4,6%	327.045
Sektor A	645.222	203.246	643.212	0	203.210	99,7%	0
Sektori B, C i E	1.806.919	80.738	88.101	85.523	64.096	4,9%	85.523
Sektor D	7.400.001	203.423	106.833	82.778	96.497	1,4%	30.073
Sektor F	4.891.113	104.628	62.153	113	44.513	1,3%	31.492
Sektor G	6.468.969	77.764	37.006	10.914	14.461	0,6%	27.723
Sektori H, I i J	1.911.422	20.292	18.189	37	2.233	1,0%	8.823
Sektori L, M i N	1.031.650	141.622	156.327	155.309	133.070	15,2%	143.411
Potraživanja od ostalih klijenata	14.009.600	30.909	54.125	19.057	29.113	0,4%	19.057
Ukupna potraživanja	50.396.002	1.525.710	1.883.078	382.597	1.075.765	3,7%	446.162

6. Podaci o promenama problematičnih potraživanja

31.12.2018.

	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja		Smanjenje problematičnih potraživanja				Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
			od čega: kupljeno		od čega: naplaćeno	od čega: prodato	od čega: otpisano				
Potraživanja od stanovništva	717.132	375.584	0	456.934	249.372	0	207.562	1.043	80.277	717.102	337.343
Stambeni krediti	305.947	64.265	0	135.029	111.093	0	23.936	1.029	28.054	264.266	159.704
Potrošački i gotovinski krediti	371.695	292.732	0	290.789	128.870	0	161.919	14	50.635	424.287	169.977
Transakcioni i kreditne kartice	35.483	12.706	0	26.780	8.848	0	17.932	0	1.576	22.985	7.192
Ostala potraživanja	4.007	5.881	0	4.336	561	0	3.775	0	12	5.564	470
Potraživanja od privrede	1.111.820	64.872	0	888.815	138.368	698.235	52.212	-873	67.447	354.451	84.990
Velika preduzeća	88.229	2.000	0	21.447	21.447	0	0	-1	-64.063	4.718	1.185
Mala i srednja preduzeća	356.688	0	0	137.662	20.036	81.959	35.667	-488	79.040	297.578	57.266
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.196	12.633	0	13.491	13.437	0	54	-5	8.151	10.484	7.355
Poljoprivrednici	20.159	50.239	0	40.792	24.301		16.491	-43	11.580	41.143	18.943
Javna preduzeća	643.548	0	0	675.423	59.147	616.276	0	-336	32.739	528	241
Potraživanja od ostalih klijenata	54.126	165.650	0	42.044	42.044	0	0	0	-12.079	165.653	104.188
Ukupna potraživanja	1.883.078	606.106	0	1.387.793	429.784	698.235	259.774	170	135.645	1.237.206	526.521

7. Podaci o kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja

31.12.2018.

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja			Problematična potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja
Potraživanja od stanovništva	14.726.469	159.497	0	717.102	1.588.357	103.833
Stambeni krediti	2.160.235	13.759	0	264.266	1.518.238	102.580
Potrošački i gotovinski krediti	11.679.971	140.621	0	424.287	64.232	688
Transakcioni i kreditne kartice	884.703	5.116	0	22.985	5.887	512
Ostala potraživanja	1.560	1	0	5.564	0	53
Potraživanja od privrede	30.534.013	2.160.727	0	354.451	2.844.593	242.872
Velika preduzeća	1.875.070	125.211	0	4.718	146.979	0
Mala i srednja preduzeća	20.103.972	1.625.672	0	297.578	2.096.196	233.933
Mikro preduzeća i preduzetnici	864.915	93.165	0	10.484	89.051	808
Poljoprivrednici	7.448.800	316.677	0	41.143	512.367	8.131
Javna preduzeća	241.256	2	0	528	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	18.004.641	2.120	0	165.653	46.258	0
Ukupna potraživanja	63.265.123	2.322.344	0	1.237.206	4.479.208	346.705

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

31.12.2017.

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja			Problematična potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja
Potraživanja od stanovništva	11.372.058	141.916	0	717.132	1.053.780	100.060
Stambeni krediti	1.537.563	10.784	0	305.947	997.242	99.151
Potrošački i gotovinski krediti	8.955.535	126.616	0	371.695	47.415	170
Transakcioni i kreditne kartice	878.840	4.405	0	35.483	9.123	739
Ostala potraživanja	120	111	0	4.007	0	0
Potraživanja od privrede	21.962.372	1.081.103	0	1.111.821	2.865.705	327.045
Velika preduzeća	2.185.036	0	0	88.229	360.218	85.524
Mala i srednja preduzeća	13.500.404	654.277	0	356.688	2.020.532	235.350
Mikro preduzeća i preduzetnici	586.321	64.119	0	3.196	37.540	0
Poljoprivrednici	5.243.737	362.703	0	20.159	446.815	6.171
Javna preduzeća	446.874	4	0	643.549	600	0
Potraživanja od ostalih klijenata	13.955.441	22	12	54.125	762	19.057
Ukupna potraživanja	47.289.871	1.223.041	12	1.883.078	3.920.247	446.162

8. Podaci o kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja

31.12.2018.

	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	69.917	0	1.596.079	26.194	0	0	0	0	0	0
Stambeni krediti	4.504	0	1.594.407	21.907	0	0	0	0	0	0
Potrošački i gotovinski krediti	58.980	0	1.653	4.287	0	0	0	0	0	0
Transakcioni i kreditne kartice	6.399	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostala potraživanja	34	0	19	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od privrede	619.028	0	135.974	2.332.463	0	0	0	0	0	0
Velika preduzeća	0	0	0	146.979	0	0	0	0	0	0
Mala i srednja preduzeća	567.009	0	126.521	1.636.598	0	0	0	0	0	0
Mikro preduzeća i preduzetnici	51.222	0	6.231	32.406	0	0	0	0	0	0
Poljoprivrednici	797	0	3.222	516.480	0	0	0	0	0	0
Javna preduzeća	0	0	0		0	0	0	0	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	46.258	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	731.905	0	1.630.690	2.116.613	0	0	0	0	0	0
od čega: restrukturirana	0	0	572	7.933	0	0	0	0	0	0
Problematična potraživanja	3.298	0	101.363	242.044	0	0	0	0	0	0
od čega: restrukturirana	0	0	16.256	218.557	0	0	0	0	0	0
Ukupna potraživanja	735.203	0	1.732.053	2.358.657	0	0	0	0	0	0

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

31.12.2017.

	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	67.154	0	1.052.045	34.641	0	0	0	0	0	0
Stambeni krediti	14.706	0	1.049.300	32.387	0	0	0	0	0	0
Potrošački i gotovinski krediti	42.586	0	2.745	2.254	0	0	0	0	0	0
Transakcioni i kreditne kartice	9.862	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostala potraživanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od privrede	452.921	0	133.156	2.606.673	0	0	0	0	0	0
Velika preduzeća	119.990	0	0	325.752	0	0	0	0	0	0
Mala i srednja preduzeća	317.271	0	123.206	1.815.405	0	0	0	0	0	0
Mikro preduzeća i preduzetnici	15.060	0	852	21.628	0	0	0	0	0	0
Poljoprivrednici	0	0	9.098	443.888	0	0	0	0	0	0
Javna preduzeća	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	762	0	0	19.057	0	0	0	0	0	0
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	504.794	0	1.085.389	2.330.065	0	0	0	0	0	0
od čega: restrukturirana	0	0	720	4.332	0	0	0	0	0	0
Problematična potraživanja	16.043	0	99.812	330.306	0	0	0	0	0	0
od čega: restrukturirana	0	0	17.625	281.651	0	0	0	0	0	0
Ukupna potraživanja	520.837	0	1.185.201	2.660.371	0	0	0	0	0	0

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

9. Podaci o potraživanjima koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima prema vrednosti LTV pokazatelja

31.12.2018.

Vrednost LTV pokazatelja*	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima
Ispod 50%	1.295.832
Od 50% do 70%	1.579.478
Od 70% do 90%	836.141
Od 90% do 100%	67.557
Od 100% do 120%	200.129
Od 120% do 150%	61.483
Preko 150%	402.830
Ukupno	4.443.450
Prosečan LTV pokazatelj	47,2%

*LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno

10. Podaci o promenama sredstava stečenih naplatom potraživanja

31.12.2018.

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja		Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Finansijska sredstva	Ostala sredstva stečena naplatom	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda*	1	321.007	0	0	1.844	322.851
Stečena u toku perioda	2	6.637				6.637
Prodana u toku perioda	3	25.866				25.866
Stavljena u funkciju u toku perioda (npr. osnovno sredstvo ili investiciona nekretnina)	4	5793				5.793
Reklasifikovana u sredstva namenjena prodaji	5					0
od čega: prodana u toku perioda						0
Rashod po osnovu obezvređenja-procena vrednosti	6	52.100				52.100
Bruto vrednost na kraju perioda	7 (1+2-3-4-5-6)	243.885	0	0	1.844	245.729
Akumulirana ispravka vrednosti	8	28.467	0	0	0	28.467
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda		0	0	0	0	0
Neto vrednost na kraju perioda	10 (7-8)	215.418	0	0	1.844	217.262

* Pod pojmom „period“ podrazumeva se kalendarska godina za koju se sastavlja redovan godišnji finansijski izveštaj na koji se navedena objavljivanja odnose

31.12.2017.

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja		Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Finansijska sredstva	Ostala sredstva stečena naplatom	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda*	1	331.781	0	0	1.844	333.625
Stečena u toku perioda	2	23.367	0	0	0	23.367
Prodana u toku perioda	3	15.173	0	0	0	15.173
Stavljena u funkciju u toku perioda (npr. osnovno sredstvo ili investiciona nekretnina)	4	10421	0	0	0	10.421
Reklasifikovana u sredstva namenjena prodaji	5	0	0	0	0	0
od čega: prodana u toku perioda		0	0	0	0	0
Rashod po osnovu obezvređenja-procena vrednosti	6	8.547				8.547
Bruto vrednost na kraju perioda	7 (1+2-3-4-5-6)	321.007	0	0	1.844	322.851
Akumulirana ispravka vrednosti	8	32.070	0	0	0	32.070
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda		0	0	0	0	0
Neto vrednost na kraju perioda	10 (7-8)	288.937	0	0	1.844	290.781

* Pod pojmom „period“ podrazumeva se kalendarska godina za koju se sastavlja redovan godišnji finansijski izveštaj na koji se navedena objavljivanja odnose

11. Podaci o promenama obezvređenih potraživanja

31.12.2018.

	Bruto vrednost na početku godine	Potraživanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku godine		Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na kraju perioda	Neto vrednost na kraju perioda
			od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi		od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi				
Potraživanja od stanovništva	716.240	299.736	7.874	231.590	16.889	1.043	-73.267	712.162	332.875
Stambeni krediti	305.433	8.414	7.243	29.516	16.832	1.029	-21.094	264.266	159.703
Potrošački i gotovinski krediti	371.373	274.402	631	174.235	0	14	-52.147	419.407	165.569
Transakcioni i kreditne kartice	35.427	12.909	0	23.901	0	0	-1.510	22.925	7.132
Ostala potraživanja	4.007	4.011	0	3.938	57	0	1.484	5.564	471
Potraživanja od privrede	1.111.820	39.294	9.748	779.099	762.784	-873	-32.358	338.784	71.928
Velika preduzeća	88.229	2.019	0	0	0	-1	-85.529	4.718	1.186
Mala i srednja preduzeća	356.688	2.076	0	129.749	119.881	-488	59.032	287.559	49.284
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.196	5.254	0	1.591	0	-5	-490	6.364	3.288
Poljoprivrednici	20.159	29.945	9.748	4.856	0	-43	-5.590	39.615	17.929
Javna preduzeća	643.548	0	0	642.903	642.903	-336	219	528	241
Potraživanja od ostalih klijenata	55.168	151.631	151.625	19.300	19.057	0	-24.038	163.461	101.997
Ukupna potraživanja	1.883.228	490.661	169.247	1.029.989	798.730	170	-129.663	1.214.407	506.800

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

12. Podaci o promenama obezvređenih potraživanja

31.12.2018.

	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda*	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene**	Akumulirana ispravka vrednosti na kraju godine
	1	2	3	4	5 (1+2-3)
Prema sektorima					
Potraživanja od stanovništva	663.088	312.663	-364.736	-35.946	575.069
Stambeni krediti	161.934	16.402	-59.999	-8.778	109.559
Potrošački i gotovinski krediti	468.802	277.303	-283.017	-25.414	437.674
Transakcioni i kreditne kartice	28.560	13.918	-18.189	-1.548	22.741
Ostala potraživanja	3.792	5.040	-3.531	-206	5.095
Potraživanja od privrede	831.713	214.153	-495.378	-45.087	505.401
Velika preduzeća	79.589	3.291	-68.500	-4.315	10.065
Mala i srednja preduzeća	441.064	155.567	-178.592	-23.910	394.129
Mikro preduzeća i preduzetnici	12.250	7.688	-7.810	-664	11.464
Poljoprivrednici	94.975	47.080	-48.074	-5.149	88.832
Javna preduzeća	203.835	527	-192.402	-11.050	910
Potraživanja od ostalih klijenata	30.909	56.367	-18.390	-1.676	67.210
Ukupna izloženost	1.525.710	583.183	-878.504	-82.709	1.147.680

*Obuhvata i indirektnu i direktnu otpise potraživanja

**Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

13. Podaci o obračunatim prihodima od kamata i naplaćenim kamatama

31.12.2018.

	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obezvređena potraživanja	Naplaćena kamata na obezvređena potraživanja
Prema sektorima				
Potraživanja od stanovništva	1.397.136	1.352.195	99.229	88.834
Stambeni krediti	102.995	103.644	34.031	32.218
Potrošački i gotovinski krediti	1.193.226	1.154.370	56.566	52.435
Transakcioni i kreditne kartice	100.182	93.848	8.299	3.848
Ostala potraživanja	733	333	333	333
Potraživanja od privrede	1.013.997	808.094	105.499	71.027
Velika preduzeća	41.464	38.464	15	15
Mala i srednja preduzeća	313.725	265.895	3.868	4.559
Mikro preduzeća i preduzetnici	168.699	162.696	63.850	63.812
Poljoprivrednici	457.884	308.814	5.541	2.641
Navna preduzeća	32.225	32.225	32.225	0
Potraživanja od ostalih klijenata	326.533	326.533	0	0
Prema kategorijama potraživanja				
Neproblematična potraživanja	2.599.464	2.339.740	84.148	50.402
	od čega:			
	restrukturirana	3.756	2.768	-
Problematična potraživanja	138.202	147.082	120.580	109.459
	od čega:			
	restrukturirana	24.831	24.680	21.762
Ukupna potraživanja	2.737.666	2.486.822	204.728	159.861

14. Podaci o restrukturiranim potraživanjima

31.12.2018.

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	% restrukturiranih potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja restrukturiranih potraživanja*
				od čega: problematična potraživanja			
	1	2	3	4	5	6 (3/1)	7
Potraživanja od stanovništva	15.603.068	575.069	60.200	57.666	19.695	0,39%	16.828
Stambeni krediti	2.438.260	109.559	42.451	42.451	11.268	1,74%	16.256
Potrošački i gotovinski krediti	12.244.879	437.674	17.749	15.215	8.427	0,14%	572
Transakcioni i kreditne kartice	912.804	22.741	0	0	0	0,00%	0
Ostala potraživanja	7.125	5.095	0	0	0	0,00%	0
Potraživanja od privrede **	33.049.191	505.400	296.908	240.059	214.659	0,90%	226.490
Sektor A	128.686	763	0	0	0	0,00%	0
Sektori B, C i E	3.343.335	15.423	0	0	0	0,00%	0
Sektor D	9.454.231	109.708	64.677	9.098	7.391	0,68%	6.757
Sektor F	7.201.630	139.592	64.796	64.796	58.941	0,90%	64.653
Sektor G	8.489.889	59.179	12.041	10.772	0	0,14%	12.011
Sektori H, I i J	2.447.091	19.491	0	0	0	0,00%	0
Sektori L, M i N	1.984.329	161.244	155.394	155.393	148.327	7,83%	143.069
Potraživanja od ostalih klijenata	18.172.414	67.211	0	0		0,00%	0
Ukupna potraživanja	66.824.673	1.147.680	357.108	297.725	234.354	0,53%	243.317

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja **Sektor A Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija; Sektori B, C i E Građevinarstvo; Sektor D Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo; Sektor F Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti; Sektor G Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala; Sektori H, I i J Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije; Sektori L, M i N Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost

31.12.2017.

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	%	Vrednost sredstava obezbeđenja restrukturiranih potraživanja*
				od čega: problematična potraživanja			
	1	2	3	4	5	6 (3/1)	7
Potraživanja od stanovništva	12.231.106	663.088	31.200	28.866	14.475	0,3%	18.346
Stambeni krediti	1.854.294	161.934	21.624	21.624	9.810	1,2%	17.626
Potrošački i gotovinski krediti	9.453.846	468.802	9.576	7.242	4.666	0,1%	720
Transakcioni i kreditne kartice	918.728	28.560	0	0	0	0,0%	0
Ostala potraživanja	4.238	3.792	0	0	0	0,0%	0
Potraživanja od privrede **	24.155.296	831.713	375.397	334.674	273.336	1,6%	266.928
Sektor A	645.222	203.246	0	0	0	0,0%	0
Sektori B, C i E	1.806.919	80.738	85.523	85.523	61.542	4,7%	85.523
Sektor D	7.400.001	203.423	119.169	82.778	78.175	1,6%	22.958
Sektor F	4.891.113	104.628	113	113	55	0,0%	0
Sektor G	6.468.969	77.764	15.246	10.914	866	0,2%	15.216
Sektori H, I i J	1.911.422	20.292	37	37	37	0,0%	0
Sektori L, M i N	1.031.650	141.622	155.309	155.309	132.661	15,1%	143.231
Potraživanja od ostalih klijenata	14.009.600	30.909	19.057	19.057	191	0,1%	19.057
Ukupna potraživanja	50.396.002	1.525.710	425.654	382.597	288.002	0,8%	304.331

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja **Sektor A Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija; Sektori B, C i E Građevinarstvo; Sektor D Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo; Sektor F Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti; Sektor G Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala; Sektori H, I i J Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije; Sektori L, M i N Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost

15. Podaci o promenama restrukturiranih potraživanja

31.12.2018.

	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	31.200	38.628	6.924	-51	-2.653	60.200	40.504
Stambeni krediti	21.624	26.196	3.985	-51	-1.333	42.451	31.183
Potrošački i gotovinski krediti	9.576	12.432	2.939	0	-1.320	17.749	9.321
Transakcioni i kreditne kartice	0	0	0	0	0	0	0
Ostala potraživanja	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od privrede	375.397	36.962	101.387	-725	-13.339	296.908	82.250
Velika preduzeća	85.523	0	0	0	-85.523	0	0
Mala i srednja preduzeća	248.703	0	101.387	-627	84.272	230.961	23.693
Mikro preduzeća i preduzetnici	4.332	0	0	-12	-3.050	1.270	1.270
Poljoprivrednici	36.839	36.962	0	-86	-9.038	64.677	57.287
Javna preduzeća	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	19.057	0	0	0	-19.057	0	0
Ukupna potraživanja	425.654	75.590	108.311	-776	-35.049	357.108	122.754

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

31.12.2017.

	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	16.856	17.161	881	-365	-1.571	31.200	16.725
Stambeni krediti	9.022	13.366	0	-365	-399	21.624	11.815
Potrošački i gotovinski krediti	7.834	3.795	881	0	-1.172	9.576	4.910
Transakcioni i kreditne kartice	0	0	0	0	0	0	0
Ostala potraživanja	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od privrede	665.083	35.548	79.051	-27.700	-218.482	375.397	102.060
Velika preduzeća	96.124	0	0	-3.892	-6.709	85.523	23.980
Mala i srednja preduzeća	329.500	0	7.470	-14.113	-59.214	248.703	39.262
Mikro preduzeća i preduzetnici	228.397	0	62.379	-9.248	-152.439	4.332	4.105
Poljoprivrednici	11.061	35.548	9.202	-448	-120	36.839	34.713
Javna preduzeća	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	42.553	0	0	-1.723	-21.773	19.057	18.866
Ukupna potraživanja	724.492	52.709	79.932	-29.789	-241.826	425.654	137.651

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

16. Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja

31.12.2018.

	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija doznoj	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	41.914	18.111	175	0	0	0	0	0	60.200
Stambeni krediti	32.373	10.079	0	0	0	0	0	0	42.451
Potrošački i gotovinski krediti	9.541	8.033	175	0	0	0	0	0	17.749
Transakcioni i kreditne kartice	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostala potraživanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od privrede	232.214	64.694	0	0	0	0	0	0	296.908
Velika preduzeća	64.653	0	0	0	0	0	0	0	64.653
Mala i srednja preduzeća	143.069	23.239	0	0	0	0	0	0	166.308
Mikro preduzeća i preduzetnici	0	1.270	0	0	0	0	0	0	1.270
Poljoprivrednici	24.492	40.185	0	0	0	0	0	0	64.677
Navna preduzeća	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupna potraživanja	274.127	82.806	175	0	0	0	0	0	357.108

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

31.12.2017.

	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija dozno	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	9.156	16.851	318	0	0	0	0	4.875	31.200
Stambeni krediti	6.615	10.134	0	0	0	0	0	4.875	21.624
Potrošački i gotovinski krediti	2.542	6.716	318	0	0	0	0	0	9.576
Transakcioni i kreditne kartice	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostala potraživanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od privrede	229.325	163.985	0	0	0	0	0	1.144	394.454
Velika preduzeća	85.523	0	0	0	0	0	0	0	85.523
Mala i srednja preduzeća	143.802	123.958	0	0	0	0	0	0	267.760
Mikro preduzeća i preduzetnici	0	4.903	0	0	0	0	0	0	4.903
Poljoprivrednici	0	35.695	0	0	0	0	0	1.144	36.839
Navna preduzeća	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od ostalnih klijenata	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupna potraživanja	238.481	180.836	318	0	0	0	0	6.020	425.654